

ປະທັບສິນ

ການກໍ່ສ້າງ * ຄວາມໝາຍ * ກິດສັກ

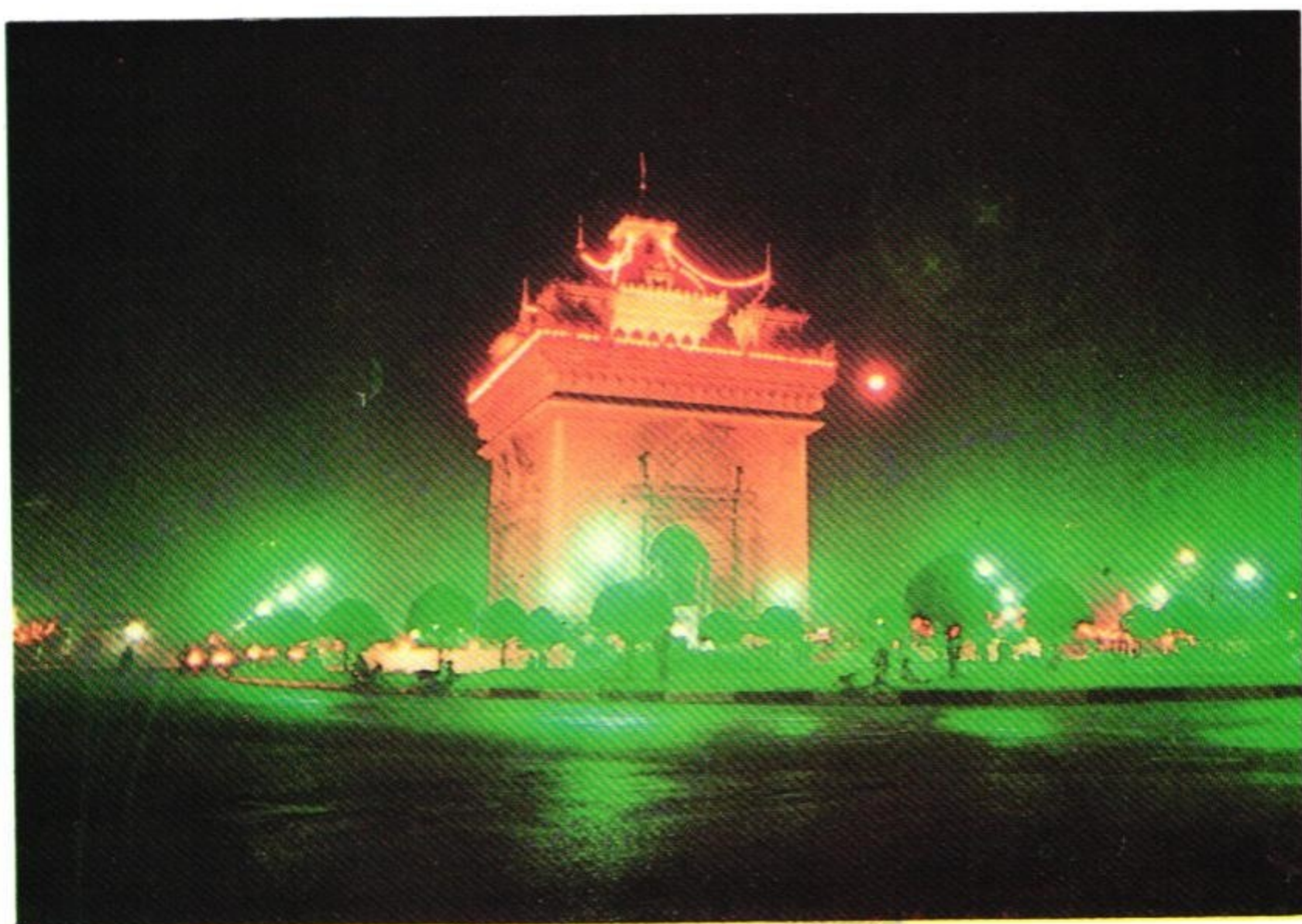

Victory Arch

Vientiane

រូបປະព័ទ្ធជាមហាបទព្វឌុ

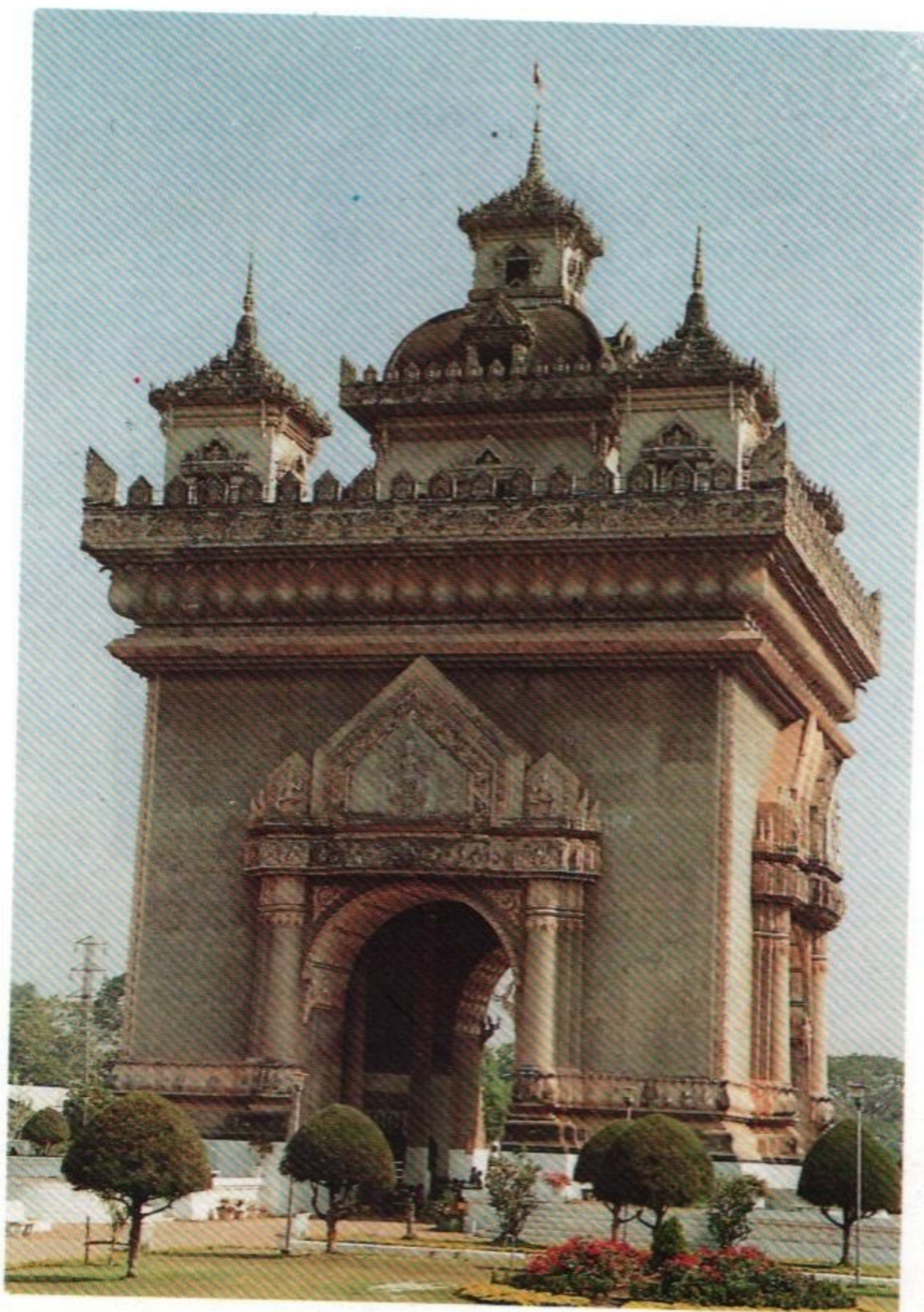
បទព្វឌុបទាមធាតិ

ປະຕູໄຊ

ການກໍ່ສ້າງ ຄວາມໝາຍ ກິຕິສັກ

ທ່າ ໄຊຍະສິດເສນາ

ຜູ້ນິດາະນາ

ກຸສົນຜົນບຸນ, ຄຸນຄວາມດີ ແລະສໍລະເສີນໂດຍ
ຫາກຈັກເກີດຈາກໜັງສືເຫຼັ້ມນີ້ ຜູ້ຂ້າຂໍຍົກ
ອຸທິດທອດເຖິງດວງວິນຍານ ຂອງພໍ່ແມ່ຜູ້ບັງເກີດເກົ່າ
ແລະ ຂອງຜູ້ໃຫ້ອຸປະກາລະຄຸນທຸກທ່ານ

ທ່ານ ທ້າ ໄຊຍະສິດເສນາ

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄຳນຳ	ກ
ຍານລຳລິກ	1
ພາກທີ I	
ກ. ເຄົ້າມູນຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ເກີດປະຕູໄຊ	5
ຂ. ຄັດເລືອກຮູບແບບແຜນຜັງກໍ່ສ້າງປະຕູໄຊ	6
ພາກທີ II	
ຮູບລັກສະນະ ແລະ ຄວາມໝາຍຂອງປະຕູໄຊ	8
1. ເພດຊົງ	8
2. ຊວດຊົງ	10
3. ການປະດັບປະດາດ້ວຍດອກດວງລວດລາຍ	12
4. ຄວາມໝາຍ ແລະ ປະໂຫຍດທີ່ໃຊ້	13
ພາກທີ III	
ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງໜ້າທີ່ທາງລາຊະການ ໃນການກໍ່ສ້າງ	18
ເຈົ້າງານຂອງກະຊວງກະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ	23
ພາກທີ IV	
ທັດສະນະຂອງຕ່າງປະເທດຕໍ່ປະຕູໄຊ	27
ພາກທີ V	
ປະຕູໄຊແມ່ນສົມບັດຂອງທົ່ວປວງຊົນລາວ	31
ປະຕູໄຊຍານນຸສະຕິ	36

ຄໍານໍາ

ປະຕູໄຊ ! ປະຕູໄຊ !

ຟັງເຜີຍຊື່ກໍ່ສຸດໃຈເອົາໂລດ, ຫຼາຍສິ່ງຫຼາຍຢ່າງ ຫຼື ອາດວ່າທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ດີເດັ່ນພິສະດານຄືວ່າມີຢູ່ໃນອະນຸສອນສະຖານເຜີຍຊື່ນີ້.

ຊື່ **ປະຕູໄຊ** ໄດ້ຍິນເຮົາຄືວ່າມີອໍານາດສະກິດໃຈໃຫ້ພາກພູມເອກອ່າງ ໃນໄຊຊະນະຜາບເພີ່ມສັດຕູໝູ່ມານລາບລຽບ, ຄືວ່າເຕືອນໃຫ້ຮູ້ວ່າຊາດລາວເຄີຍມີອໍານາດອິດທິລິດເຜີຍໄພສານໄປທົ່ວຜືນເຜີຍນິດໃນຊື່ກໍ່ໂລກເຜີຍຊື່ນີ້.

- ພາໃຫ້ລໍາລືກເກີງໄຊຊະນະອັນເດັດຂາດກ້ອງໂກ ຂອງພະບາດສິມເດັດພະເຈົ້າຟ້າງື່ມມະຫາລາດ ທີ່ເດີນທັບປາບປາມກວາດລ້າງສົງໝາມ ເຮົາລວມຜືນເຜີຍນິດລ້ານຊ້າງໃຫ້ເປັນເຜີຍນິດດຽວສໍາເລັດເສັດສິ້ນ.

- ຊວນໃຫ້ລໍາລືກເກີງໄຊຊະນະອັນສະຫຼາດເຮກ່ນກ້າ ເຮົາເຫຍື່ອຍື່ງດ້ວຍກິນລະຢຸດຊານໄຊ ດ້ານຍຸດທະສິງຄາມ ດ້ານຍຸດໂທບາຍການເມືອງ ການເສດຖະກິດສັງຄົມ ການສຶກສາ ວັດທະນະທໍາ ການສິລະປະສະຖາປັດຕະຍະກໍາຫຼາກຫຼາຍອະເໝກອະນັນ ຂອງພະບາດສິມເດັດພະເຈົ້າໄຊຍະເຊດຖາມະຫາລາດຜູ້ອົງອາດເລືອງລິດ... ຂອງພະເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາມະຫາລາດ ຂອງພະເຈົ້າອານຸ.... ເຮົາ ອື່ນໆ.

ໃນວັນທີ 2 ທັນວາ 1975 20 ປີຜ່ານມາ, ມະຫາ
ຊົນຊາວວຽງຈັນ ຈຳນວນມະຫາສານຈົນມືດຟ້າມົວດິນໄດ້ຮວມ
ຊຸມນຸມສະເຫຼີມສະຫຼອງໄຊຊະນະມະໂຫລານຢູ່ໃນທີ່ແຫ່ງນີ້ແລະ
ໄດ້ແຫ່ງຂະບວນສວນສະໜາມລອດກ້ອງປະຕູໄຊໄປສູ່ເດີນພະທາດ
ຫຼວງ ເພື່ອສະເຫຼີມສະຫຼອງການປະກາດຍຶດອຳນາດທົ່ວປະເທດ
ແລະ ສ້າງຕັ້ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ຢ່າງຟົດຟື້ນປະຕິວັດ.

ຕົວ ປະຕູໄຊ ຊຶ່ງເປັນຮູບປະທຳກໍ່ສ້າງເຫັນແລ້ວກໍ່ຄື
ວ່າປະເສີດເລີດລອຍຈິງຈັງເອົາແທ້ເອົາວ່າ ບໍ່ແມ່ນແຕ່ສຳລັບ
ຄົນລາວທໍ່ນັ້ນ ແມ່ນແຕ່ຕ່າງປະເທດກໍ່ຍົກມືກໍ່ມາຫົວຮັບຮອງວ່າ
ແມ່ນ " ໜຶ່ງບໍ່ມີສອງ " ແລະວ່າແມ່ນ " ສິນກາຍບັນດາສະ
ກາປັດ ແລະ ອາຄານອື່ນໆ ໃນລັກສະນະດຽວກັນທີ່ກໍ່ສ້າງມາ
ກ່ອນ ". ຊຶ່ງທຽບຄືດວງມະນີດວງໜຶ່ງທີ່ເອ້ປະດັບປະດາທານິນະ
ຄອນຫຼວງແຫ່ງນີ້ ທັງເຊິດຊູໃຫ້ກຽດອົງອາດເອກອ້າງທະວີຄູນ...

ຄ້າຍຄືວ່າໄຊຊະນະທຸກໄຊຊະນະໃນຢຸດທະສິງຄາມປ້ອງກັນ
ຊາດໃນປະຫວັດສາດຫຼາຍຮອບປີຜ່ານມາ ຂອງວິລະຊົນຂອງມະ
ຫາວິລະຊົນລາວ ໄດ້ຜ່ານກາຍລອດກ້ອງ ປະຕູໄຊ ແຫ່ງນີ້,
ໄດ້ສະເຫຼີມສະຫຼອງຢ່າງມະໂຫລານກິກກ້ອງກຳປະນາ ຢູ່ນະປະ
ຕູໄຊແຫ່ງນີ້. ຈຶ່ງປາກຂໍອະນຸຍາດຍົກເອົາສຽງຮ້ອງໂຮໂປປິບເຕັມ
ປາກເຕັມຄໍຂອງມະຫາຊົນຊາວລາວໃນວາລະນັ້ນມາໄວ້ນະທີ່ນີ້
ອີກຄືສຽງ : " ໂຮະ ໂຮ່ ຮົວ ! ໂຮະ ໂຮ່ ຮົວ ! ໂຮະ ໂຮ່
ຮົວ ! " ເອກະລາດລາວໝັ້ນຍືນ ! " ມູນເຊື້ອຮັກຊາດອັນສູງ

ສິ່ງຂອງບັນພະບຸລຸດລາວຈິ່ງໝັ້ນຍືນ ! " " ປະເທດລາວສັນຕິ
ພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ແລະ ວັດທະ
ນາຖາວອນຈິ່ງໝັ້ນຍືນ ! " ຈັກສາມເທື່ອໃຫ້ເກິ່ງໃຈ.

ບໍ່ໝົດແຕ່ເທົ່ານັ້ນ ໃນໃໝ່ໆນີ້ ເພື່ອສ້າງເສີມເຕີມແຕ່ງ
ໃຫ້ **ປະຕູໄຊ** ມີເອກະລັກສວຍສົດວິຈິດພິດສະດານສະເພາະ
ຕົວ ກະຊວງກະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳໄດ້ອອກກະ
ແຫຼງການ ຕັ້ງຊື່ເປັນທາງການໃຫ້ອະນຸສາວະລີນີ້ວ່າ: **ປະຕູໄຊ**
ແລະ ທັງໄດ້ໃຫ້ຊ່າງວິຈິດສິນປັບປຸງ ແຕ່ງແປງດອກດວງບາງ
ບ່ອນ ໃຫ້ງົດງາມກ້າວໜ້າເຂົ້າກັບກາລະສະໄໝໄດ້ດີ, ພາໃຫ້
ປະຕູໄຊ ກາຍເປັນຂອງຂວັນເປັນມໍລະດົກແກ່ມະຫາຊົນຊາວ
ລາວ ແລະ ຊາວເທດສີບຕໍ່ໄປຊົ່ວກາລະນານ.

ທີ່ກ່າວມານີ້ລວມແຕ່ສະກົດໃຈໃຫ້ສົນໃຈ ໃຫ້ຢາກຮູ້ ໃຫ້
ຢາກເຫັນວ່າ : **ປະຕູໄຊ** ນີ້ ສ້າງຂຶ້ນສະໃໝໃດ ? ສ້າງຂຶ້ນ
ເພື່ອຫຍັງ ? ໃຜເປັນຜູ້ຈົນຕະນາລິເລີ່ມ ອອກແບບແຜນຜັງ
ກໍ່ສ້າງ? ມີຂະໜາດກວ້າງຍາວສູງທໍ່ໃດ? ໃຜເປັນຊ່າງກໍ່ສ້າງ?
ໝົດຄ່າກໍ່ສ້າງທໍ່ໃດ? ຕໍ່ປະຕູໄຊນີ້ ຊາວຕ່າງປະເທດຮູ້ສຶກແນວ
ໃດ ? ຊາວລາວຮູ້ສຶກແນວໃດ ?

ໜັງສືນ້ອຍທີ່ທ່ານຜູ້ອ່ານກຳລັງອ່ານຢູ່ໃນມືເວລານີ້ ຈະ
ບອກໃຫ້ທ່ານຮູ້ລາຍລະອຽດຄົບຖ້ວນຕໍ່ຄຳຖາມເຫຼົ່ານັ້ນ.

ສຸດທ້າຍ ຜູ້ຂຽນຂໍຈົດຈຳບໍລິມບຸນຄຸນຂອງພັກລັດທີ່ມີກຽດສູງ
ສິ່ງ ໃນການເປັນແກນນຳພາເຊີດຊູຄັນທຸງຊາດ ເອກະລາດ

ແລະ ກ້າວໜ້າຢ່າງອົງອາດຊານໄຊ. ພ້ອມນີ້ກໍຂໍສັນລະເສີນ
ແລະຂໍຂອບໃຈທ່ານຄຳເສັງ ສູນດາລາ ຫົວໜ້າກົມພິມຈຳໜ່າຍ
ຫໍສະໝຸດແລະປ້າຍ ແລະມີ້ລາງ ທ່ານບຸນເຮັງ ບົວສີເສງປະ
ເສີດ ວ່າການຫົວໜ້າກົມພິພິດທະພັນ ແລະ ວັດກູບູຮານ ຜູ້
ມີສ່ວນປະກອບໃຫ້ໜັງສືເຫຼົ່ານີ້ມີສີສັນຊີວິດຊີວາ ເຂົ້າກັບກາລະ
ສະໃໝ ແລະ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ພິມເຜີຍແຜ່ ເພື່ອຮັບໃຊ້ສັງ
ຄົມຜູ້ສົນໃຈສະເຫວງຫາຂໍ້ມູນຄວາມຈິງໃຫ້ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດທົ່ວ
ກັນ.

ວັນທີ 3 ທັນວາ 1995

ທ່ານ ທ່າ ໄຊຍະສິດເສນາ

ຫຼຽມຮັບໂອ້ນອາທິດຂອງທ່ານ, ທ່ານ
ແຕ່ລະເພື່ອນສາຍສາວຂອງທ່ານ.
ໂດຍແມ່ນສາຍສາວຂອງທ່ານ ທ່ານ
ສາຍສາວຂອງທ່ານ, ແລະເພື່ອສາຍສາວ
ດວງສາຍສາວຂອງທ່ານ.
ມອບໂຕ້ ທ່ານສາຍສາວຂອງທ່ານສາຍສາວ
ວິຣະວິໄນ - 26/12/2004

ທ່າ ໄຊຍະສິດເສນາ.

ອະນຸສາວະລີປະຕູໄຊ

ຍານລຳລິກ

ຄວາມພາກພູມໃຈອົງອາດເອກອ້າງ

ມື້ໜຶ່ງຜູ້ຂຽນຢືນຢູ່ລະບຽງດ້ານໜ້າ ຂອງກະຊວງຍຸດຕິທຳ, ລິບທ່ານ ອາທິໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ຫຼຽວລົງສູ່ກະໜົນດ້ານໜ້າຕໍ່ໃສ່ອະນຸສາວະລີ " ປະຕູໄຊ " ເຫັນລົດບັດ 10 ຄັນແລ່ນມາຈອດຕໍ່ທ້າຍກັນຈົນສຸດກະໜົນ ຮູ້ໄດ້ທັນທີວ່າ ແລ່ນຂະບວນລົດນັກທ່ອງທ່ຽວຂ້າມນ້ຳຂອງມາຈາກປະເທດໄທ.

ຜູ້ໂດຍສານທັງຍິງທັງຊາຍ ບ່າວສາວ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ລົງຈາກລົດທຸກຄັນຂ້າມກະໜົນມຸ້ງໜ້າສູ່ " ປະຕູໄຊ " ຈຳນວນໜຶ່ງຢູ່ຫົວແຖວ ແລະ ທ້າຍແຖວບໍ່ຟ້າວຂ້າມກະໜົນເພາະຢູ່ບ່ອນຫັ້ນມັນແລ່ນມຸມກ່າຍຮູບໄດ້ສິລະປະ ຟ້າວໃຊ້ກ້ອງກ່າຍຮູບທຳໜ້າທີ່ທັນທີ, ຜູ້ກ້ອງກ່າຍວິດີໂອກໍດັ່ງດຽວກັນ. ລົດຄັນໜຶ່ງບັນທຸກໄດ້ 50 ຄົນປະມານໄດ້ວ່າ ນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ລົງຈາກລົດນັ້ນມີປະມານ 500 ຄົນ.

ເມື່ອຂະເຈົ້າແຫງນໜ້າຊົມ " ປະຕູໄຊ " ເຫັນສີ

ໜ້າສິດຊື່ນແຈ່ມໃສເບີກບານ, ສະອອນ, ສະອິນທິນທວງ, ມີຜູ້
ແລ່ນກະໂດດໂລດເຕັ້ນ ມີຊື່ນີ້ນີ້, ຢືນຈູ່ມັກກ່າຍຮູບໝູ່ ກ່າຍ
ຮູບດ່ຽວ, ກ່າຍວິດີໂອ, ບ່າວສາວຢືນຄູ່ກັນກ່າຍຮູບໃຫ້ໄດ້ " ປະຕູ
ໄຊ " ເປັນສາກຫຼັງ.

ບາງຜ່ອງຢືນຊົມສີລະປະສະກາປັດດ້ານນອກ ໃບໜ້າທຸກ
ຄົນຊື່ນຊົມຍິ້ມແຍ້ມອີ່ມໃຈທີ່ໄດ້ມາຮອດມາເກີງ ໄດ້ຈັບໄດ້ບາຍ
ສຳພັດກັບສິ່ງທີ່ນຶກໄຟຜ່ຝັນເອົາໄວ້ແຕ່ນານ ຄືປະຕູໄຊໃນນະຄອນ
ວຽງຈັນ.

ບາງຜ່ອງພາກັນເຂົ້າສູ່ອຸບມຸງ ຊົມສີລະປະສະກາປັດຕະຍາ
ກຳລາວ ແລະ ຂຶ້ນຂຶ້ນໂດສູ່ຍອດ " ປະຕູໄຊ " ເພື່ອຊົມທິວ
ທັດຂອງນະຄອນວຽງຈັນຈາກເບື້ອງບົນ ອັນສຳຄັນແມ່ນຈະໄດ້
ເຫັນພະທາດຫຼວງ ແລະ ຫໍຄຳຢ່າງເດັ່ນຊັດ ໂດຍແມ່ນປະຕູ
ໄຊຕັ້ງຢູ່ເຄິ່ງກາງບົນກະໜົນລ້ານຊ້າງ.

ຕໍ່ໜ້າສະພາບທີ່ພົບເຫັນໂດຍບັງເອີນໃນເວລານັ້ນ, ຜູ້
ຂຽນຮູ້ສຶກຕື່ນຕົ້ນເຕັ້ນ, ຄ້າຍຄືຈິດໃຈຂອງຕົນໄດ້ສວມຢູ່ໃນ
ຮ່າງຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວເຫຼົ່ານັ້ນ. ຫ້າຮ້ອຍຄົນຮູ້ສຶກແນວໃດ,
ຕົນເອງກໍ່ຄືວ່າຮູ້ສຶກແນວນັ້ນ ດັ່ງດຽວກັນກັບຂະເຈົ້າ. ຄວາມຮູ້
ສຶກຂອງຫ້າຮ້ອຍຄົນເຂົ້າມາຈຸ່ມສຸມໃນດວງໃຈຂອງຂ້າ ພາໃຫ້ມີ
ຊີວິດຊີວາຊື່ນຊົມເບີກບານ, ເປັນກຳໄລຊີວິດຈິງຈັງເລິກແລບທະ
ວີຄູນ.

ເໝືອກວ່ານັ້ນຄື : ຜູ້ຂຽນ ທັງເປັນເຈົ້າການຄິເລີ່ມຈົນ
ຕະນາອອກຄວາມຄິດ, ອອກແບບແຜນຜັງຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງ

ຍິ່ງມີຄວາມຮູ້ສຶກສູງຊຶ້ງລະອຽດອະເໝາະນັ້ນຫຼາຍກວ່ານັກທ່ອງ
ທ່ຽວເຫຼົ່ານັ້ນ ຄືຮູ້ສຶກພາກພູມໃຈ ຮູ້ສຶກພໍໃຈອີ່ມເອີບໃນຜົນງານ
ທີ່ຕົນສ້າງໄວ້ເປັນມໍລະດົກສືບທອດປະດັບຊາດຕໍ່ໄປ.

ລະອຽດເລິກກວ່ານັ້ນອີກຄື : ໃນທາງຈິຕະວິທະຍາທານ
" ປະຕູໄຊ " ໄດ້ກາຍເກີດເປັນອາຫານຈິດເຍື່ອງໜຶ່ງທີ່ປ້ອນຊຸບ
ລ້ຽງຈິດວິນຍານຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຫ້ ເບີກບານ
ມ່ວນຊື່ນແຈ່ມໃສມີຄວາມສຸກ. ອັນຄວາມສຸກນີ້ ແມ່ນຄວາມສຸກ
ທີ່ບໍລິສຸດຂາວສະອາດສູງສິ່ງໂດຍທຳມະຊາດ. ຄວາມສຸກແມ່ນ
ກົງກັນຂ້າມກັບຄວາມທຸກທີ່ຄົນປາດກະໜາຫຼີກເວັ້ນ. ເມື່ອ " ປະ
ຕູໄຊ " ໃຫ້ຄວາມສຸກກໍ່ຄືໃຫ້ກຸສົນເບີກບານຊາບຊຶ້ງ, ຮັບໃຊ້ໃຫ້
ປະໂຫຍດແກ່ມະນຸດ, ເປັນກຸສົນລະອຽດອາຣະຍະສູງທີ່ອຸທິດຍິ
ຍົກໃຫ້ໂດຍຜູ້ຮັບບໍ່ຮູ້ສຶກຕົວ, ແມ່ນການສ້າງປະໂຫຍດສຸກຄຸນທຳ
ແກ່ເພື່ອນມະນຸດທີ່ເກີດແກ່ເຈັບຕາຍດ້ວຍກັນ.

ຈຶ່ງຂໍເຊີນ ທ່ານຜູ້ອ່ານທຸກຄົນໂມທະນາສາທຸໃນກອງກຸສົນ
ກອງນີ້ລວມກັນເພາະ " ປະຕູໄຊ " ເປັນຂອງທ່ານ ເປັນຂອງ
ຄົນລາວແລ້ວທຸກຄົນ.

ຜູ້ເປັນເຈົ້າການທີ່ມີຈິນຕະນາອອກແບບ ແລະ ຮ່ວມກໍ່
ສ້າງອະນຸສອນສະຖານແຫ່ງນີ້ ກໍ່ຮູ້ສຶກຄ້ອຍຕາມໄປ. ຕົນໄດ້
ສ້າງຄວາມສຸກແກ່ຜູ້ອື່ນແລ້ວ, ຍິ່ງຊົມຊື່ນພໍໃຈອີ່ມເອີບ, ອີກ
ທັງພາກພູມອວດອົງທະນົງໃຈທີ່ໄດ້ສ້າງຜົນງານອັນລ້ຳເລີດ ເປັນ
ກຽດສັກສີປະດັບປະດາ ທັງຍົດກຽດ ແລະ ການະຂອງນະຄອນ
ຫຼວງລາວໃຫ້ສູງເດັ່ນທັນທຽມກັບນານາອາຣະຍະນະຄອນ, ບໍ່

ນ້ອຍໜ້າຕໍ່າຕາຕໍ່າທານີໃດໃນໂລກ. ຄວາມຮູ້ສຶກນີ້ຍິ່ງເຊີດໜ້າຊູ
ໃຈຍົກສູງຄວາມຕື່ນຕົ້ນ ເມື່ອຜູ້ສ້າງບໍ່ປາກຸະໜາສິ່ງໃດຕອບ
ແທນ. ພຽງແຕ່ຄວາມສໍາເລັດນັ້ນໄດ້ສ້າງປະໂຫຍດສຸກສ່ວນໃດ
ສ່ວນໜຶ່ງແລ້ວແກ່ສັງຄົມເທົ່ານັ້ນກໍພໍໃຈ.

ຢຸຕິກາບັນ
ແລ້ວທໍ້ນີ້

ບູຊາຍານລໍາລິກ
ຫວນຮູ້ຮ່ອມນໍາ ວ່ານໍາ

ພາກທີ I

ກ. ເຄົ້າມູນຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ເກີດ " ປະຕູໄຊ "

" ປະຕູໄຊ " ກຳເນີດມາໄດ້ 35 ປີ ຍາວນານພໍສົມຄວນ ແຕ່ການກໍ່ສ້າງຍັງບໍ່ທັນສຳເລັດແລ້ວບໍລິບູນດີທຸກຢ່າງຍ້ອນການຜັນຜວນຂອງສັງຄົມແວດລ້ອມ.

ຈະຢ່າງໃດກໍຕາມ ເພື່ອສ້າງກຳລັງໃຈ ແລະ ກຳລັງສັດທາໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົງດີ ແລະ ມອງການໂກກ່ງວກັບປະຕູໄຊນີ້ສົມຄວນຈະໄດ້ຮູ້ປະຫວັດການຈົນຕະນາລິເລີ່ມເບີກທາງໃຫ້ແກ່ການກໍ່ສ້າງປະຕູໄຊນີ້ ເພາະເຫດຕົ້ນຕໍຂອງການລິເລີ່ມ ລ້ວນແຕ່ແມ່ນມູນເຫດອັນບໍລິສຸດສະອາດສູງສົ່ງຂອງຊັ້ນອະລິຍະຊົນ, ຊຶ່ງມີແບບຢ່າງມາແລ້ວແຕ່ດຶກດຳບັນໃນຫຼາຍຢຸກຫຼາຍສະໄໝ ໃນຫຼາຍປະເທດທີ່ມີອະລະຍະທຳສູງສີ່ວິໄລ.

ໄດ້ສ້າງອະນຸສາວະລີ ພະບາດສົມເດັດພະເຈົ້າໄຊເຊດຖາມະຫາລາດສຳເລັດແລ້ວເມື່ອບໍ່ນານມານີ້. ຈິດໃຈຈົນຕະນາຍານພື້ນຖານທີ່ບັນດານໃຫ້ສ້າງອະນຸສາວະລີ ພະບາດສົມເດັດພະເຈົ້າໄຊເຊດຖາມະຫາລາດບໍ່ໄດ້ສິ້ນສຸດຢຸດຕິລົງ ຍັງສືບຕໍ່ກໍ່ຕົວຂຶ້ນອີກ ເພື່ອລຳລຶກເຖິງບຸນຄຸນຂອງຜູ້ມີຄຸນອື່ນໆອີກມາກມາຍອະເນກອະນັນ, ເພື່ອຈະໄດ້ຕອບບຸນແທນຄຸນ, ຂອບອີກຂອບໃຈ, ຄາລະວະບູຊາ ແລະ ເທິດທູນກຽດສັກສີອັນສູງສົ່ງຂອງບັນດາວິຣະມະຫາຊົນເຫຼົ່ານັ້ນໄວ້ໃນທີ່ສູງ ບໍ່ໃຫ້ຫຼົງລີ້ມ, ເປັນຕົ້ນກໍ່ຄື :

ພະເຈົ້າຊຸນ ອ້າຍລາວລາຊາທິລາດ ພະເຈົ້າຊຸນບູລົມ ລາຊາ
ມະຫາລາດ ພະເຈົ້າຟ້າງຸ່ມ ມະຫາລາດ ພະເຈົ້າສາມເສສນ
ໂທ ພະເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາ ເຈົ້າອານຸ ເຈົ້າອຸປະລາດ ເຈົ້າລາດ
ຊະວົງ ບັນດານັກກູ້ຊາດ ກູ້ເອກະລາດ ບັນດາລັດຖະກອນປະຊາ
ຊົນຜູ້ໄດ້ທຳຄຸນງາມຄວາມດີ ແລະ ສະລະຊີວິດເພື່ອການຢູ່ລອດ
ຂອງຊາດລາວນັ້ນ, ກໍ່ຄວນທີ່ຈະໄດ້ມີອະນຸສອນສະຖານໝັ້ນ
ຄົງໄວ້ ເພື່ອເປັນທີ່ລະລຶກ ແລະ ປະກອບພິທີຕ່າງໆສະເພາະ
ຄວາມກະຕັນຍູກະຕະເວທີ ເຊີດຊູເອົາໄວ້ເປັນເບບຍ່າງຊື່ນຳ,
ເປັນກຳລັງໃຈ ແກ່ບັນພະຊົນຮຸ່ນຫຼັງເພື່ອປ້ອງກັນຮັກສາຊາດໄວ້
ໃຫ້ໝັ້ນຄົງສືບໄປ.

ຂ. ຄັດເລືອກຮູບເບບເພຣນຜັງກໍ່ສ້າງປະຕູໄຊ

ມີດຳລັດນາຍົກລັດຖະມົນຕີສະບັບໜຶ່ງ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳ
ມະການຂັ້ນຄະນະໜຶ່ງ ຈັດການຮຽກປະກວດແຂ່ງຂັນຄັດເລືອກ
ເອົາຮູບເບບອະນຸສາວະລີຮູບໜຶ່ງທີ່ງົດງາມເໝາະສົມ ມີຄວາມ
ໝາຍ ເພື່ອສ້າງເປັນອະນຸສອນສະຖານແກ່ວິລະຊົນ ມະຫາວິ
ລະຊົນ.

ຄຳສັ່ງລາດຊະການເລກທີ 0624/ ກສກ /41 ລົງວັນທີ
26-2-1957: ເລື່ອງໃຫ້ສະເໜີຮູບເບບອະນຸສາວະລີ ໂດຍມີ
ການປະກວດແຂ່ງຂັນຊົງລາງວັນ (ໄດ້ຕັ້ງລາງວັນຊະນະເລີດ
ໄວ້ສາມສິບພັນກີບ) ອອກເຜີຍແຜ່ທົ່ວໄປ.

ຮອດເວລາກຳນົດໄວ້, ຮູບແບບແຜນຜັງອະນຸສາວະລີ, ເປັນຮູບແຕ້ມ ແລະ ຮູບຫຸ່ນຈຳລອງຈາກຫຼາຍສະຖາບັນທົ່ວພະລາຊະອານາຈັກ, ມີທັງຂອງພະບໍຣົມມະຫາລາຊະວັງຫຼວງພະບາງ, ຂອງກົມໂຍທາພົນລະເຮືອນ, ຂອງກົມເຄຫາສະຖານ, ຂອງກົມກໍ່ສ້າງເຄຫາສະຖານ ແລະ ຂອງບັນດານາຍຊ່າງມະຫາຊົນ.... ແລະກົມທະຫານ, ກໍ່ໄດ້ມາຕັ້ງລຽນກັນໄວ້ໃນຫ້ອງປະຊຸມຂອງຄະນະກຳມະການ.

ວັນເວລາອັນລະທົກໃຈ ຂອງການກວດກາພິຈາລະນາຕັດສິນໂດຍຄະນະກຳມະການປະກວດມາຮອດໃນທີ່ສຸດ. ຜົນປະກາດເປີດເຜີຍຈະແຈ້ງອອກວ່າ : ຮູບແບບແຜນຜັງ ແລະ ຫຸ່ນຈຳລອງອະນຸສາວະລີສະເໝີໂດຍ ທ້າວ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ ຜູ້ບັນຊາການກົມຍຸດທະສັນພາວຸດ ໄດ້ຮັບຄະແນນຊະນະເລີດຢ່າງຂາດລອຍ.

ໄຊຊະນະເລີດຄັ້ງນີ້ ແມ່ນມະຕິມະຫາຊົນ, ຊຶ່ງມີຄະນະກຳມະການຜູ້ຊົງຄຸນນາວຸດອາວຸໂສແຕ່ງຕັ້ງເປັນທາງການ, ເປັນຜູ້ຕັດສິນຊື້ຂາດຍິກໃຫ້ຢ່າງບໍລິສຸດເປີດເຜີຍ ແລະ ສະຫງ່າຜ່າເຜີຍ.

ພາກທີ II

ຮູບລັກສະນະແລະຄວາມໝາຍຂອງປະຕູໄຊ

ຮູບແບບ ແລະ ຮູບຫຸ່ນຈຳລອງທີ່ໄດ້ຄະແນນຊະນະເລີດ ໃນຄັ້ງນີ້ ມີລັກສະນະ ແລະ ຄວາມໝາຍເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແບ່ງອອກເປັນສີ່ຂອດຄື :

1. ເພດຊົງ = ເພດໃດ - ຊົງໃດ - ຮູບ (ສັນຖານ) ໃດອັນເປັນຂອງລາວ ແລະ ສາກົນບວກເຂົ້າກັນປະຢຸກ ກ້າວໜ້າທັນສະໄໝ.
2. ຊວດຊົງ = ສູດຕຳລາທີ່ໃຊ້ໃນການຄຳນວນໃຫ້ໄດ້ສັດສ່ວນ ແລະໄດ້ຄວາມສັກສິດເຂັ້ມຢາ (ບັນເຈີດ).
3. ການປະດັບປະດາດ້ວຍລາຍດອກລວດລາຍ ອັນເປັນສີລະ ປະລາວ (ເອກະລັກ).
4. ຄວາມໝາຍ ແລະ ປະໂຫຍດທີ່ໃຊ້ເປັນພື້ນ(ສັນຍາລັກ). ແຕ່ລະຂອດອະທິບາຍລະອຽດດັ່ງນີ້ :

1. ເພດຊົງ

ອະນຸສາວະລີ ມີເພດຊົງເປັນຮູບປະຕູໄຊ (ຄ້າຍຄືປະຕູ ໄຊ ຢູ່ກຸງປາຣີ - ອັກເດີຕຣີອັອມຟ). ມີປະຕູໄຊ 4 ດ້ານ (ເໜືອ - ໃຕ້ - ຕາເວັນອອກ - ຕາເວັນຕົກ) ດ້ານ ລະໜຶ່ງປ່ອງບົນໜ້າພຽງຮູບສີ່ຫຼ່ຽມມົນທົນຈະຕຸ້ລັດ. ຢູ່ວຽງຈັນ

ມີປະຕູໄຊສີ່ປ່ອງ - ຢູ່ປາຣີມີປະຕູໄຊສອງປ່ອງ. ຕົວອະນຸສາວະ
ລີເປັນຮູບທາດສີ່ຫຼ່ຽມສູງຂຶ້ນຕາມຄວາມສູງຂອງປະຕູໄຊ. ຫຼັງຄາ
ເປັນຍອດຊໍ່ຟ້າຫ້າຍອດ ຮູບດຽວກັນ ຍອດກາງສູງກວ່າໝູ່, ອີກ
ສີ່ຍອດຢູ່ແຈຂອກຕໍ່າທໍ່ກັນ, (ຄ້າຍຄືຍອດຊໍ່ຟ້າຂອງວັງ " ຕາດ
ສະມາຣານ " ຫີນອ່ອນສີຂາວຢູ່ນະຄອນນິວເຊດນລີ ປະເທດ
ອິນເດຍ). ຢູ່ສີ່ແຈບົນດິນດ້ານນອກມີສະນ້ຳເປັນຮູບດອກບົວ
ບູຊາແຈລະໜຶ່ງສະ ມີຮູບພະຍານາກຍໍຫົວອ້າປາກພູນ້ຳແຈລະ
ໜຶ່ງຕົວ, ນັ້ນແມ່ນເພດຊິງດ້ານນອກ ຊຶ່ງມີສະໜາມເປັນສວນ
ກວ້າງປູກຫຍ້າ ແລະ ດອກໄມ້ປະດັບອອມຮອບສວຍງາມ. ດ້ານ
ໃນຢູ່ກະໂຕໃຈກາງຂອງຈະຕຸ້ລັດບົນດິນມີຮູບປ່ອງສຳລັບ ຈຸດແປວ
ໄຟແກ້ດສເປັນອະນຸສອນສີມມຸດ ຂອງດວງວິນຍານຂອງວິລະຊິນ
ນິລະນາມ (ດັ່ງດຽວກັບອາຣິຍະສາກິນ). ດ້ານເທິງເປັນຮູບ
ອຸມິງສູງເດັ່ນໂຄ້ງມົນເຄິ່ງໜ່ວຍໄຂປະດັບຮູບດອກດວງວິຈິດງົດ
ງາມນາໆຊະນິດ. ຢູ່ສີ່ແຈມີຂັ້ນໄດຂຶ້ນຊັ້ນເທິງ, ສອງແຈກົງກັນ
ຂ້າມກັນເປັນຂັ້ນໄດຄອນກູ້ດເປັນຂັ້ນທຳມະດາ ເພື່ອໃຫ້ຄົນຍ່າງ
ຂຶ້ນຮອດຊັ້ນສາມ, ອີກສອງແຈກົງກັນຂ້າມກັນເປັນຂັ້ນໄດອູ່ໄຟຟ້າ
ທັນສະໄໝ, ເລື້ອນຂຶ້ນເລື້ອນລົງດ້ວຍເຄື່ອງຈັກໄຟຟ້າ. (ຄົນ
ບໍ່ຕ້ອງຍ່າງຂຶ້ນຍ່າງລົງ ແລະ ອູ່ໄຟຟ້າພາຂຶ້ນພາລົງ, ບໍ່ຕ້ອງ
ເມື່ອຍແຄ່ງເມື່ອຍຂາ). ທັງໝົດແບ່ງເປັນສາມຊັ້ນ - ຊັ້ນ
ທີ່ໜຶ່ງ, ຊັ້ນທີ່ສອງ ແລະ ຊັ້ນທີ່ສາມທີ່ເປັນຫຼັງຄາມີຍອດຊໍ່ຟ້າ
ຫ້າຊໍ່ຕັ້ງຢູ່. ໃນຊໍ່ຟ້າກາງທີ່ໃຫຍ່ແລະສູງກວ່າໝູ່ມີຫໍຄອຍຕິດຕັ້ງ
ກ້ອງຊ່ອງທາງໄກໃຊ້ຊົມທົ່ວທັດຮອບດ້ານຂອງນະຄອນວຽງຈັນ.

2. ຊວດຊົງ

ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາສູດຫາຕຳລາ, ທັງໃຊ້ສະຕິປັນຍາຈິນຕະນາພອນສະຫວັນ, ເພື່ອໃຫ້ອະນຸສາວະລີມີຂະໜາດ, ມີສັດສ່ວນ, ສົມສ່ວນ, ມີຊວດຊົງສວຍງາມ, ກຶກຕ້ອງຕາມສະໂຫຼກຂອງໂຫລາສາດ ທີ່ມີສູດມີຕຳລາ, ອັນຈະພາໃຫ້ອະນຸສາວະລີມີຄວາມສັກສິດ ເຂັ້ມຢຳເກງຂາມ, ເປັນຂອງຂວັນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຊົມຊອບຊື່ນຊົມຍິນດີ, ຍ້ອງຍໍສໍລະເສີນກວ້າງຂວາງແພ່ໄພສານ.

ໄດ້ພົບສູດຕຳລາໜຶ່ງໃຊ້ເລກສາມຕົວຄື : 3-7-8,
ເລກ 3 ໝາຍເຖິງແກ້ວ 3 ປະການຂອງພຸດທະສາສະ
ໜາອັນໄດ້ແກ່ :

- ☞ ອຳນາດພະພຸດ
- ☞ ອຳນາດພະທຳ
- ☞ ອຳນາດພະສິງ

ເລກ 7 ແມ່ນ 7 ວັນທີ່ໝູນວຽນເປັນວົງຈອນປິດໃນຮອບ 1 ອາທິດຄື : ວັນທິດ, ວັນຈັນ, ວັນຄານ, ວັນພຸດ, ວັນພະຫັດ, ວັນສຸກ ແລະ ວັນເສົາ. ວົງຈອນປິດວົງນີ້ໄດ້ໝູນວຽນຢູ່ຢ່າງນີ້ເປັນອຳມະຕະບໍ່ປ່ຽນແປງໃນຈັກກະວານ ຕັ້ງແຕ່ເກີດມີຈັກກະວານ ກໍໄດ້ວ່າເປັນສິ່ງໝັ້ນຄົງຖາວອນ ຕະຫຼອດການເປັນອຳມະຕະ.

ເລກ 8 ໝາຍເຖິງ 8 ທິດຄື : ທິດເໜືອ, ທິດຕາເວັນອອກ, ທິດໃຕ້, ທິດຕາເວັນຕົກ, ທິດຕາເວັນອອກສຽງເໜືອ, ທິດຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້, ທິດຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ, ທິດຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ - ເພື່ອປ້ອງກັນອັນຕະລາຍຈາກ 8 ທິດ ແລະ ເພື່ອເປັ່ງລັດສະໝີລ້ຽງສີອຳນາດອິທິພົນອອກສູ່ 8 ທິດ.

ອີກປະການໜຶ່ງ ເລກ 8 ຍັງໝາຍເອົາສິນ 8 ໃນທາງພຸດທະສາສະໜາອັນໝາຍເອົາເສັ້ນທາງເປັນກາງ ໃນການດຳລົງຊີວິດ, ຄືຢູ່ລະຫວ່າງກາງຂອງສິນ 5 ແລະ ສິນ 227. ຢູ່ກາງຢູ່ພໍດີບພໍດີ.

ການໝູນໃຊ້ເລກ 3 ຕົວດັ່ງກ່າວໃຫ້ເກີດຜົນໄດ້ວາງເປັນສູດເປັນຕຳລາດັ່ງນີ້ຄື :

- ທາງກວ້າງແຕ່ລະດ້ານ ຂອງອານຸສາວະລີມີ 24 ແມັດ (3×8 ໄດ້ຜົນ 24) ເປັນຮູບຈະຕຸລັດສີ່ຫຼ່ຽມມົນທົນ 24×24 .
- ທາງສູງແຕ່ດິນຂຶ້ນຫາຍອດຊໍ່ຟ້າສູງສຸດມີ 49 ແມັດ (7×7 ໄດ້ຜົນ 49).

ເຫັນໄດ້ວ່າຕົ້ນອະນຸສາວະລີນີ້ມີຮູບ 4 ຫຼ່ຽມມົນທົນອັນເປັນເອກະລັກພື້ນຖານຂອງສະຖາປັດຕະຍະກຳເພດຊົງລາວແທ້. ຕົວຢ່າງຄື : ພະທາດຫຼວງ, ພະທາດພະນົມ, ພະທາດອິງຮັງ, ພະທາດສີໂຄດຕະບູນ, ພະທາດພູສີ, ພະທາດສີສອງຮັກ, ພະທາດບັງພວນ.... ລ້ວນແຕ່ມີຮູບ 4 ຫຼ່ຽມມົນທົນແບບລາວແທ້ໂດຍທີ່ແມ່ນລາວເປັນຜູ້ສ້າງໄວ້. ຕ່າງຈາກຮູບພະທາດນະຄອນ

ປະກົມເຈດີຂອງໄທ, ພະທາດຢ້າງກຸ້ງຂອງພະມ້າ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງລ້ວນແຕ່ມີຮູບເປັນວົງມົນທັງນັ້ນ.

ສະເພາະປະຕູໄຂ່ງ ຫຼື ປະຕູໄຊ 4 ປ່ອງລ່ວງໃສ່ກັນເປັນ ກາກະບາດແຕ່ລະປ່ອງມີຄວາມກວ້າງ 8 ແມັດ. ເປັນຂາຕັ້ງ ມະຫີມາສີ່ແຈ ແຕ່ລະຂາກວ້າງ 8 ແມັດມົນທົນ, ມີຄວາມ ແໜ້ນໜາຄົງທົນພຽງພໍສໍາລັບຄໍ້າຮອງຮັບນໍ້າໜັກທັງໝົດ ຂອງ ຕົວອະນຸສາວະລີ. ສ່ວນປ່ອງປະຕູໄຊກວ້າງ 8 ແມັດກໍ່ແມ່ນ ພໍດີສໍາລັບເວລາມີການເດີນຂະບວນສວນສະໜາມ, ຈັດແຖວ ຍ່າງລຽນແຖວ, ແຖວລະ 9 ຄົນ, ເດີນຜ່ານລອດກ້ອງປະຕູ ໄຊ (ຊຶ່ງການລຽນແຖວ 9 ຄົນກໍ່ແມ່ນແບບສາກົນນິຍົມທໍາ ມະດາ. ນອກຈາກນັ້ນການແບ່ງສັດສ່ວນອື່ນໆ ແມ່ນໄດ້ຈັດ ແບ່ງຕາມສູດທີ່ເໝາະສົມ ໄດ້ຂະໜາດຊວດຊົງສວຍງາມພໍ ເໝາະພໍດີ.

3. ການປະດັບປະດາດ້ວຍດວງດອກລວດລາຍ.

ໂດຍພື້ນຖານແລ້ວ ການເອ້ປະດັບດ້ວຍດອກດວງລວດ ລາຍໃນສ່ວນຕ່າງໆຂອງປະຕູໄຊນັ້ນ, ໄດ້ຈຳກັດຄັດເລືອກເອົາຈໍາ ເພາະດອກດວງລວດລາຍທີ່ເປັນສີລະປະລາວ ທີ່ມີຢູ່ຕາມອະນຸ ສອນສະຖານເກົ່າແກ່ແຕ່ປາງປະກົມບູລິມ, ເຊັ່ນຈາກພະທາດ ຫຼວງ, ພະທາດອິງຮັງ, ຈາກວັດວາອາຮາມໃນແຂວງຕ່າງໆທີ່ ໄດ້ລອກແບບຮູບໄວ້ໃນປື້ມສະໝຸດກະດາດແຂງມັນ.

ຕົວຢ່າງ ກາບບົວໃຫຍ່ທີ່ປະດັບລຽນອ້ອມຕົນຟາຊັ້ນເທິງ

ແມ່ນກຸອດແບບອອກມາຈາກ ກາບບົວໃຫຍ່ທີ່ອອມຕົ້ນພະທາດ
ຫຼວງສີດານ, ໄດ້ແບບດຽວກັນເປັນ. ໃບສີທີ່ອອມຢູ່ຊັ້ນເທິງບົນ
ກາບບົວໃຫຍ່ກໍ່ດັ່ງດຽວກັນ ໄດ້ເອົາຈາກໃບສີທີ່ພະທາດຫຼວງ.
ສ່ວນດວງດອກລວດລາຍອື່ນທີ່ປະດັບຢູ່ທົ່ວໄປຂໍ້ບໍ່ເຈຍລະໄນ, ຂໍ
ກ່າວແຕ່ວ່າ ແມ່ນສີລະປະສະກຸາປັດແບບລາວລ້ວນທີ່ມີຢູ່ແຕ່
ສະໄໝບູລານ. ບາງສ່ວນໄດ້ດັດແກ້ເລັກນ້ອຍເປັນລັກສະນະກາວ
ໜ້າປະຢຸກທັນສະໄໝງົດງາມຫຼາຍກວ່າເດີມ. ບໍ່ແມ່ນເອົາມາ
ຈາກຕ່າງປະເທດໃດທັງສິ້ນ ເພາະສີລະປະສະກຸາປັດຕະຍະກຳ
ຂອງລາວມີຢູ່ຢ່າງອຸດົມສົມບູນມາກຫຼາຍ ຈົນກາຍເປັນເມືອງປະ
ຫວັດສາດເປັນເມືອງທ່ອງທ່ຽວເຊັ່ນຫຼວງພະບາງເປັນຕົ້ນ.

4. ຄວາມໝາຍ ແລະ ປະໂຫຍດທີ່ໃຊ້.

1. ຈດປະສົງ ແລະ ປະໂຫຍດທາດແທ້ທີ່ຈິດວິນຍານໄດ້ຕັ້ງ
ຂຶ້ນໃນເວລາລິເລີ່ມ ຈົນຕະນາຈະສ້າງອະນຸສອນສະກຸານ
ແຫ່ງນີ້ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອເປັນທີ່ລະລຶກ, ເພື່ອສະແດງຄວາມ
ກະຕັນຍູກະຕະເວທີຕອບບຸນແທນຄຸນ ແລະ ທັງເຊີດຊູ
ບູຊາດວງວິນຍານຂອງວິລະບຸລຸດ ແລະ ວິລະຊົນຂອງຊາດ
ທຸກຍຸກທຸກສະໄໝ, ໄວ້ເປັນແບບຢ່າງອັນສູງສົ່ງ. ແຕ່ດວງ
ວິນຍານເປັນສິ່ງຈັບບໍ່ໄດ້, ເບິ່ງບໍ່ເຫັນຈິ່ງໄດ້ສົມມຸດເອົາ
ແປວໄຟທີ່ໃສສ່ອງຂາວສະອາດລັບລູ້ລັບແລະເປັນຄືຕົວແທນ
ຂອງດວງວິນຍານໃຫ້ເຫັນປະຈັກຕາ ເປັນຮູບປະທຳ. ເວ
ລາປະກອບພິທີເຄົາລົບບູຊາຕອບແທນບຸນຄຸນ ກໍ່ຄ້າຍຄືວ່າ
ດວງວິນຍານປະກົດຢູ່ຕໍ່ຕາ, ຄ້າຍຄືເຫັນແວບວັບລັບລອຍ
ຢູ່ໃນດວງໄຟໃສສ່ອງຂຽວບາງຈາງອ່ອນນັ້ນ.

ສະນັ້ນຈຶ່ງຢາກກ່າວວ່າ ຈິດວິນຍານ ແລະ ໝາກ
ຫົວໃຈແທ້ຂອງວັດກຸປະສິງຂອງ " ປະຕູໄຊ " ນັ້ນແມ່ນ
ຂຶ້ນຢູ່ກັບບ່ອນທີ່ວ່າ " ແປວໄຟ " ນີ້ຫຼາຍກວ່າບ່ອນອື່ນໆ
ທີ່ເປັນວັດກຸຕົວຕົນປະກອບ ແລະ ປະດັບປະດາ... (ເວ
ລານີ້ " ແປວໄຟ " ທີ່ວ່າຍັງບໍ່ທັນສ້າງສຳເລັດ).

2 ມີປ່ອງ " ປະຕູໄຊ " 4 ປ່ອງ. ປ່ອງໜຶ່ງຫັນໜ້າໄປ
ທາງທິດຕາເວັນອອກ, ອີກປ່ອງໜຶ່ງຫັນໄປທາງທິດຕາ
ເວັນຕົກ ລ່ວງໃສ່ລ່ວງຍາວຂອງກະໜົນລ້ານຊ້າງ, ເປັນ
ປ່ອງປະຕູໄຊ ທີ່ໃຊ້ສຳລັບໃຫ້ແຖວຂະບວນສວນສະໜາມ
ເດີນລອດກອງ, ຈາກປ່ອງຕາເວັນອອກສູ່ປ່ອງຕາເວັນຕົກ
ຢ່າງອົງອາດມີໄຊ ໃນວັນສຳຄັນຂອງຊາດ, ປ່ອງທີ່ສາມ
ຫັນໄປທາງທິດເໜືອ, ປ່ອງທີ່ສີ່ຫັນໄປທາງທິດໃຕ້.

3. ຕໍ່ຈາກ 4 ມູມທີ່ເປັນແຈດ້ານນອກ ແຕ່ລະແຈມີສະນ້ຳ
ສ້າງເປັນຮູບດອກບົວຈູມມີຂອບສູງ, ປາຍດອກບົວແຫຼມຊື່
ອອກນອກ. ຕິດຢູ່ກັບມູມແຈແຕ່ລະມູມມີຮູບພະຍານາກຂູ
ຫົວອົງອາດ ຫ້າວຫັນ ງົດງາມ, ຍົກຫອນຊື່ຟ້າ, ອ້າປາກ,
ພູນ້ຳເປັນນິດນິລັນ. ຕົວພະຍານາກແມ່ນຕົວພະລາຊາ
ແຫ່ງນາກສີມມຸດ, ເປັນເຄື່ອງໝາຍອັນໜຶ່ງຂອງຊາດ
ລາວ . ນ້ຳທີ່ພູອອກເປັນນິດນິລັນຈາກປາກພະຍານາກ
ແມ່ນໝາຍເຖິງກະໄຕເຊື້ອນານາຊີວິດໃນໂລກຈັກກະວານ

ແມ່ນຄວາມຊຸ່ມຢືນມີຊີວິດອຸດົມສົມບູນຂອງພືດພັນທັນຍາ
ຫານ ແລະ ມະນຸດສັດ, ແມ່ນຄວາມຢູ່ຢືນຢັນສຸກ.
ສ່ວນສະນ້ຳທີ່ເປັນຮູບດອກບົວຈຸມນັ້ນ ແມ່ນເປັນດວງດອກ
ໄມ້ເລີດພັນ, ຍິນກໄວ້ບູຊາຄາລະວະເປັນນິດນິລັນແກ່ດວງ
ວິນຍານຂອງວິລະຊົນ, ມະຫາວິລະຊົນລາວຜູ້ເລີດເລີມີ
ບຸນຄຸນອະເໝກອະນັນຕໍ່ຊາດລາວ.

4. ແຕ່ລະ 4 ມູມຂອງຝາດ້ານນອກ ມີດອກໄມ້ປະດັບເປັນ
ຮູບວັນເລນ, ແລນຕິດມູມຝາດ້ານລະອັນ ຈາກຕື້ນຝາ
ຮອດປາຍຝາສຸດ ປະຊ່ອງວ່າງໄວ້ສອງຂ້າງ. ຊ່ອງວ່າງ
ນັ້ນມີໄວ້ສຳລັບເປັນບ່ອນຕິດດອກໄຟຟ້າ ປະດັບຍາມລາຕີ
ໃນວັນພິທີບຸນສະເຫຼີມສະຫຼອງສຳຄັນຕ່າງໆ.

5. ມີຂັ້ນໄດຄອນກູດ 2 ຂັ້ນໄດເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ເຂງເຂງ
ປະສົງຈະຍ່າງຂຶ້ນຊັ້ນເທິງດ້ວຍຂາຕົວເອງ, ຄ່ອຍຂຶ້ນຄ່ອຍ
ຊົມສິລະປະສ່ວນຕ່າງໆຂອງແຕ່ລະຊັ້ນ.

ມີຂັ້ນໄດທີ່ເປັນອູ່ໄຟຟ້າ (ລິຟທ) ຢູ່ຄົນລະແຈກົງກັນ
ຂ້າມ ເພື່ອປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ຕ້ອງການຂຶ້ນໄວ, ບໍ່ເມື່ອຍຂາ,
ບໍ່ຕ້ອງຍ່າງຂຶ້ນ, (ຍັງບໍ່ທັນສ້າງສຳເລັດ).

6. ຂັ້ນຂັ້ນໄດໄປຮອດຊັ້ນ 1. ຊັ້ນ 1 ນີ້ແມ່ນໃຊ້ປະໂຫຍດ
ເພື່ອເປັນຫ້ອງການຮັບໃຊ້ບໍລິການຮັບແຂກທົ່ວໄປ, ເປັນ
ບ່ອນເຮັດການຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງປົກປ້ອງ ຮັກ
ສາຄວາມເປັນລະບຽບປອດໄພ, ອະນຸລັກປົວແປງ ອະນາ
ໄມ. ເປັນບ່ອນວາງສະແດງເຄື່ອງວັດກູບູຮານ, ເຄື່ອງທີ່

ລະນຶກ ເຄື່ອງສິນຄ້າອັນໝາະສົມມີວັດທະນະທຳ, ເຄື່ອງ
ດີມກິນເປັນຍາມຫົວນ້ຳ....

ຂຶ້ນຕໍ່ໄປຮອດຊັ້ນ 2 ກໍເປັນບ່ອນສຳຄັນສູງຍິ່ງອີກບ່ອນ
ໜຶ່ງ, ໝາຍໝັ້ນໃຫ້ເປັນຫໍພິພິດທະພັນວິລະບູລຸດ ແລະ
ວິລະຊົນໃນທຸກຍຸກທຸກສະໄໝ, ມີຮູບປັ້ນຮູບແຕ້ມຂອງວິລະ
ມະຫາກະສັດອົງເອກ, ຂອງມະຫາວິລະຊົນ, ຂອງມະຫາ
ບູລຸດລາວຜູ້ຊຶ້ງມະຫາຊົນລາວຍອມຮັບນັບຖື, ມີເຄື່ອງທີ່ລະ
ລຶກໃນຍຸທະສິງຄາມລືຊາປະກົດຕ່າງໆ, ມີລາຍຊື່ກະສັດແລະ
ວິລະຊົນອົງເອກຂອງຊາດ, ມີທຸງໄຊສະເຫຼີມພົນທີ່ຜ່ານ
ສະໜາມລົບອົງອາດຊ່າເຊິ່ງກິກກ້ອງໃນຍຸກສະໄໝຕ່າງໆ.

7. ບອດຊໍ່ຟ້າ. ຂຶ້ນຮອດຊັ້ນສຸດເປັນຫຼັງຄາພຽງເປັນບ່ອນຕັ້ງ
ຂອງບອດຊໍ່ຟ້າ ຫ້າຍອດ ແຕ່ລະບອດກໍ່ສ້າງຕາມສະຖາ
ປັດຕະຍະສິນລາວ ເປັນຊໍ່ເປັນຊັ້ນເປັນຜາສາດລາຊະມົນ
ທຽນມີຍອດປາຍແຫຼມຊໍ່ຟ້າທຳລິມນະພາກາດ. ບອດຊໍ່ຟ້າ
4 ບອດ ສູງທໍ່ກັນ, ຕັ້ງຢູ່ 4 ແຈຂອງຫຼັງຄາມີປ່ອງປະ
ຕູບອດລະໜຶ່ງປ່ອງຕໍ່ໃສ່ຫົວຂຶ້ນໄດ 2 ຂຶ້ນໄດ ແລະ ອູ່
ໄຟຟ້າ 2 ອູ່ ເປັນທາງຂຶ້ນສູ່ຊັ້ນສຸດ. ບອດຊໍ່ຟ້າບອດທີ 5
ຕັ້ງຢູ່ໃຈກາງ, ໃຫຍ່ ແລະ ສູງກວ່າບອດອື່ນ, ມີທາງຂຶ້ນ
ສູ່ຫໍຄອບອີກຊັ້ນໜຶ່ງ, ມີກ້ອງສ່ອງທາງໄກຕິດຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອ
ຮັບໃຊ້ຜູ້ຕ້ອງການຊົມທົວທັດຮອບດ້ານ ຂອງນະຄອນວຽງ
ຈັນເບື້ອງບົນ.

ຍອດຊໍ່ຟ້າ 5 ຍອດ ມີຈິດໃຈເນື້ອໃນຄວາມໝາຍການ
ເມືອງທີ່ເຈາະຈົງບົ່ງໝາຍເອົາຫຼັກ " ປັນຈະສີລາ " ເປັນແຖ່ນ
ການນຳຊີວິດທາງໃຫ້ແຖ່ນັກການເມືອງໃນການປົກຄອງປະເທດ
ໄພ່ຟ້າປະຊາກອນໃຫ້ຢູ່ເປັນເປັນສຸກ, ປາດສະຈາກໄພ, ທຸກ,
ໂສກ, ອະຍຸຕິທຳ.... ແມ່ນຫຼັກ 5 ປະການຂອງການບໍລິຫານ
ແຜ່ນດິນຕາມຫຼັກພຸດທະທຳສາຍກາງ, ປຸ່ມດ້ວຍມິດໄມຕິ, ສີ
ສັນ, ກຸງດສັກສີຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງກຸ່ມອນ. ນັ້ນຄືຄວາມໝາຍ
ທາງການເມືອງຂອງປະຕູໄຊ ອັນເປັນຄວາມໝາຍອີກຄວາມ
ໝາຍໜຶ່ງ.

ອະນຸສາວະລີປະຕູໄຊແຫ່ງນີ້ ເມື່ອສ້າງເສັດລຽບລ້ອຍຈະ
ມີນ້ຳໜັກລວມທັງໝົດປະມານຫົກພັນ (6000) ຕັນ ແລະ
ຈະໃຊ້ງົບປະມານກໍ່ສ້າງປະມານຫົກສິບສາມ (63) ລ້ານກີບ
ໃນສະໄໝນັ້ນ. ທັງນີ້ຕາມຕົວເລກຄຳນວນຂອງກົມກໍ່ສ້າງກອງ
ທັບເບິ່ງນັ້ນ.

ທັງໝົດທີ່ກ່າວເທິງນີ້ລວມກັນ ລ້ວນແຕ່ເປັນຂໍ້ມູນຄວາມ
ຈິງດ້ານສະຖາປັດຕະຍາສິນກໍ່ສ້າງ, ທັງບອກຄວາມໝາຍແລະ
ປະໂຫຍດໃຊ້ການຂອງປະຕູໄຊ ແລະ ກໍ່ແມ່ນຂໍ້ມູນເງື່ອນໄຂ
ລ້ວນທີ່ໄດ້ອະທິບາຍສູ່ຄະນະກຳມະການຟັງ ໃນວັນປະຊຸມພິຈາ
ລະນາຕັດສິນຊື່ຂາດໃຫ້ປະຕູໄຊ ໄດ້ຮັບລາງວັນຊະນະເລີດໃນ
ການປະກວດແຂ່ງຂັນກັນທົ່ວພະລາຊະອານາຈັກ ໃນສະໄໝ
ນັ້ນ.

ພາກທີ III

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງໜ້າທີ່ທາງ ລາຊະການໃນການກໍ່ສ້າງອະນຸສາວະລີ " ປະຕູໄຊ "

ຈາກຈົນຕະນາຍານລິເລີ່ມ ຂອງບຸກຄົນຜູ້ເປັນເຈົ້າການ, ຄວາມຄິດ ແລະ ແຜນການກໍ່ສ້າງອະນຸສາວະລີວິລະຊົນນິລະນາມ ກໍ່ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍຂຶ້ນເປັນກິດການທາງລາຊະການຂອງຊາດ, ຂອງແຜ່ນດິນ. ມີເອກະສານລາຊະການເປັນຂະບວນຫຼາຍສະບັບຢືນຢັນ ແລະ ກຳກັບຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງເລີ່ມແຕ່ວັນຕັ້ງຕົ້ນ ແລະ ຕໍ່ມາຕະຫຼອດ. ຈຳນວນໜຶ່ງຂອງເອກະສານທາງລາຊະການທີ່ລວບລວມໄດ້ມີດັ່ງນີ້ :

1. ຄຳສັ່ງລາຊະການເລກທີ 00624/ກສກ/41 ລົງວັນທີ 26 /2/1957, ຂອງຫົວໜ້າກົມເສນາທິການກາງກອງທັບ.
ເລື່ອງ : ສະເໜີຮູບອະນຸສາວະລີ
2. ຈົດໝາຍຂອງລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ເລກທີ 1078/ປ.ທ.ຜ.ສ. ລົງວັນທີ 23/7/1959 ສົ່ງເຖິງຫົວໜ້າກົມໂຍທາທະຫານ ແລະ ຫົວໜ້າກົມສັນຜາວຸດ (ບຸທະສຳພາລະ).

ເລື່ອງ : ການສ້າງອະນຸສາວະລີນັກຮົບເກົ່າ.

3. ຄວາມພິຈາລະນາຂອງພັນເອກ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ ລົງ
ວັນທີ 6/5/1967 ສະເໜີຕໍ່ລັດຖະມົນຕີກະຊວງປ້ອງ
ກັນປະເທດຊຶ່ງເຫັນດີອະນຸມັດຕາມສະເໜີ.

ເລື່ອງ : ສະເໜີແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການສາມຄະນະ
ເພື່ອບໍລິຫານ ແລະ ຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງອະ
ນຸສາວະລີ.

- ອັນມີ :
- ກຳມະການກາງ ອະນຸສາວະລີ.
- ກຳມະການກຳກັບການເງິນ.
- ກຳມະການກຳກັບການກໍ່ສ້າງ.

4. ດຳລັດກະຊວງ ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ເລກທີ
216/ປທ. ລົງວັນທີ 22/5/1967.

ເລື່ອງ : ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຂຶ້ນສາມຄະນະເພື່ອ
ບໍລິຫານງານ ແລະ ຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງອະ
ນຸສາວະລີ.

ຫຼັງຈາກການແຕ່ງຕັ້ງນັ້ນແລ້ວ ສາມຄະນະກຳມະການ
ດັ່ງກ່າວໄດ້ເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ຄືໄດ້ພິຈາລະ
ນາຂຶ້ນແຜນການວາງຂໍ້ມູນ, ອັນເປັນເງື່ອນໄຂລະອຽດດ້ານສະ
ຖາປັດຕະຍະກຳສິລະປະຕາມຫຼັກວິຊາການເຕັກນິກທັນສະໄໝ
ຕື່ມຂຶ້ນອີກດັ່ງນີ້ຄື :

1. ຄຳນວນນ້ຳໜັກອັນເປັນບໍລິມາດທັງໝົດ ຂອງອະນຸສາວະ
ລີ.

2. ວິໄຈຄົ້ນຄວ້າດ້ານທໍລະນີສາດພື້ນທີ່ດິນບ່ອນຈະສ້າງ.
3. ຄຳນວນຫາປະລິມານຄອນກຼີດທັງໝົດຂອງອະນຸສາວະລີ.
4. ຄັດເລືອກເອົາອູ່ໄຟຟ້າຂັ້ນລົງແບບໜຶ່ງ ແລະ ວາງແຜນກໍ່ສ້າງຕິດຕັ້ງ.
5. ຮູບແຜນຜັງລະອຽດ ດ້ານສີລະປະປະດັບປະດາລວດລາຍ ແລະ ລາຍດອກ.
6. ຮູບແຜນກໍ່ສ້າງດ້ານຕັດຜ່າກາງ.
7. ຮູບແຜນຜັງເຈາະຫຼຸມ ເພື່ອຕອກເສົາເຂັ້ມຄອນກຼີດຊີມັງ 16 ເສົາ ໃຫ້ສາມາດຮອງຮັບນ້ຳໜັກທັງໝົດຂອງອະນຸສາວະລີທີ່ຄຳນວນໄດ້ 6000 ໂຕນ.
8. ຮູບແຜນຜັງຄານຄອນກຼີດ (ຂາງ) ເພື່ອກໍ່ຕັ້ງຕີນກຳແພງຝາພະນັ່ງທຸກດ້ານ.
9. ຮູບແຜນຜັງສ້າງອຸໂມງ ແລະ ຂັ້ນໄດຂັ້ນ.
10. ຮູບແຜນຜັງຕິດຕັ້ງສາຍໄຟ, ເຄື່ອງຈັກ ແລະ ດອກໄຟປະດັບ.

ງົບປະມານການໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການກໍ່ສ້າງອະນຸສາວະລີໃຫ້ແລ້ວເສັດທຸກສ່ວນຕັ້ງໄວ້ປະມານ 63,000,000 (ຫົກສິບສາມລ້ານກີບ) ເງິນກີບເວລານັ້ນມີຄ່າສູງ ທຽບໃສ່ເງິນດອນລາສະຫະລັດອະເມລິກາແມ່ນ 1 ດອນລາຕໍ່ 35 ກີບ.

ບັນຫາການເງິນມີການຝຶດເຄື່ອງ ແລະ ສັບສິນສົມຄວນເພາະວ່າອະນຸສາວະລີ ມີລັກສະນະເປັນທັງຂອງລັດແລະຂອງມະຫາຊົນລວມກັນ. ເງິນສ່ວນໜຶ່ງມາຈາກມະຫາຊົນ. ຈຶ່ງມີ

ການຈັດຕັ້ງແບບມະຫາຊົນ ເພື່ອຫາເງິນລາຍໄດ້ເຂົ້າສົມທົບກັນ ເມື່ອການເງິນບໍ່ສະດວກການກໍ່ສ້າງກໍ່ບໍ່ສະດວກດຳເນີນໄປແບບບໍ່ ສືບເນື່ອງ, ເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ປີ 1957 - ປີ 1960 ມີລັດຖະປະ ຫານເກີດຂຶ້ນມີຜົນໃຫ້ການກໍ່ສ້າງຢຸດເຊົາຫຼາຍປີ. ຮອດປີ 1966 1967 ຈຶ່ງໄດ້ເອົາຈິງເອົາຈັງຄືນໃໝ່.

ການກຳນົດເວລາໃນການກໍ່ສ້າງ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດກຳນົດໄດ້ ແນ່ນອນ. ຈົນກະທັ້ງເວລານີ້ກໍ່ຍັງບໍ່ແລ້ວໝົດທຸກພາກສ່ວນ, ຄົງຍັງເຫຼືອບໍ່ແລ້ວອີກປະມານ 10% (ສືບເປີເຊັນ) ສ່ວນ ທີ່ແລ້ວເສັດໄປເປັນໂຄງໃຫຍ່ປະມານ 90% (ເກົ່າສືບເປີເຊັນ).

ອັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຈຳເພາະ ຂອງກົມກໍ່ສ້າງກອງທັບນັ້ນ ແມ່ນສະເພາະອອກແບບແຜນຜັງ ດ້ານວິຊາການເຕັກນິກສາ ກົນ ເພື່ອເຫຫຼອມຄອນກຼິດເສີມເຫຼັກໃຫ້ໄດ້ຕາມຂະໜາດຕາມ ແບບເພດຊິງຊຶ່ງຮູບແຜນຜັງ ແລະ ຫຸ້ນຈຳລອງທີ່ຊະນະເລີດໄດ້ ກຳນົດແລະ ຈຳກັດໄວ້ລະອຽດກຶກຸ້ວນລຽບລ້ອຍແລ້ວທຸກພາກສ່ວນ ລວມທັງລາຍດອກປະດັບປະດາດ້ວຍ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນກໍ່ແມ່ນທຳການ ກໍ່ສ້າງຕາມໜ້າທີ່ ແລະ ຕາມຮູບແຜນຜັງ.

ເອກະສານທາງລາຊະການຍິ່ງບອກວ່າ ໃນທາງໄລຍະການກໍ່ ສ້າງຍິ່ງມີພັນເອກ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມຄວບ ຄຸມກຳກັບຊື່ນຳ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມແບບທີ່ກຳນົດ.

ໃນການປະດັບປະດາດ້ວຍລວດລາຍ ສິລະປະອັນວິຈິດງົດ ງາມນັ້ນ ຍ່ອມຈະລືມນາຍຊ່າງດ້ານວິຈິດສິນຜູ້ມີພອນສະຫວັນ ຜູ້ໜຶ່ງບໍ່ໄດ້, ຜູ້ນັ້ນຄື : ທ້າວ ຈັນມີ ຫຼື ທ້າວ ຊຳນານ (ຊື່

ໃໝ່) . ຊຶ່ງປະຕິບັດໜ້າທີ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຜນະນຳຢ່າງ
ໃກ້ສິດຂອງພັນເອກ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ.

ນອກຈາກນັ້ນ ການກໍ່ສ້າງຍັງໄດ້ລະດົມເອົາຜຽງງານມະ
ຫາຊົນຫຼາຍສົມຄວນອັນມີຊ່າງວິຈິດສິນ ຊ່າງເຕັມ ຊ່າງຂວັດ
ຊ່າງກໍ່ສ້າງສະຖາປັດຕະຍາກຳ.... ຈາກຊົນຊັ້ນຊົນເຜົ່າຜູ້ຊຳນິ
ຊຳນານມີສີມືປານິດ ລະອຽດມີຫົວຄິດປະຕິດສ້າງມີປະສົບການ
ຍາວນານເຂົ້າຊ່ອຍປະສົມປະສານວຽກງານ ຕະຫຼອດເວລາໃນ
ໄລຍະລັດຖະບານປະສົມສາມຝ່າຍ ອັນໝາຍເຖິງການລວມລາວ
ເພື່ອສັນຕິພາບ ຜລະ ສາມັກຄີປອງດອງຊາດ. ລວມຜົນຜົນ
ມີລັກສະນະມະຫາຊົນກວ້າງຂວາງທົ່ວປະເທດ.

ໃໝ່ໆ ນີ້ຄື ວັນທີ 22 ພຶດສະພາ 1995 ກະຊວງຖະ
ແຫຼງຂ່າວຜລະ ວັດທະນາທຳດ້ວຍຄວາມສະຫຼາດສ່ອງໃສເຫັນ
ການໄກ ໄດ້ອອກຜ້າງການສະບັບໜຶ່ງໝາຍເລກທີ 637/ຖ.ວ.
ກ່ຽວກັບປະຕູໄຊ ຊຶ່ງເນື້ອໃນລະອຽດຄົບຖ້ວນມີດັ່ງນີ້ :

ເລັ່ງການ

ເລກທີ 637/ກ.ວ

ເຖິງ : ບັນດາກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າ,
ກຳແພງນະຄອນ, ແຂວງຕ່າງໆ ແລະ
ເຂດພິເສດໃນທົ່ວປະເທດ.

ອີງຕາມດຳລັດຂອງລັດຖະມົນຕີສະບັບເລກທີ 174/ນຍ,
ລົງວັນທີ 13/11/1993 ທີ່ຮັບຮອງເອົາບູຮານສະຖານ, ບາງ
ຕົວເມືອງເກົ່າແກ່ ແລະ ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຈຳນວນ 9
ແຫ່ງ ໃຫ້ເປັນມໍລະດົກຂອງຊາດ ແລະ ໃຫ້ກະຊວງກະແຫຼງ
ຂ່າວ ແລະ ວັດທະນາທຳສືບຕໍ່ຄົ້ນຄວ້າບູຮານສະຖານ ແລະ
ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຫຼາຍແຫ່ງຕື່ມອີກຂຶ້ນເປັນມໍລະດົກ ຂອງ
ຊາດ ແລະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ໂດຍເຫັນວ່າສິ່ງປຸກສ້າງເປັນລັກສະນະປະຕູໄຂງ (ຜ່ານ
ມາເຄີຍເອີ້ນກັນວ່າ : ອະນຸສາວະລີ) ທີ່ຕັ້ງຢູ່ສວນສາທາລະ
ນະຕໍ່ໜ້າສຳນັກງານນາຍົກ ໃນປັດຈຸບັນເປັນສະຖານທີ່ແຫ່ງ
ໜຶ່ງທີ່ສະສົມສີໄມ້ລາຍມືອັນມີຄ່າຂອງບັນດານາຍຊ່າງລາວ ຊຶ່ງ
ຊາວນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ແຂກຄົນມາຈາກແຂວງຕ່າງໆ ແລະ
ຊາວຕ່າງປະເທດມີຄວາມສົນໃຈຕໍ່ຊື່ອັນແທ້ຈິງ ຂອງສະຖານທີ່
ດັ່ງກ່າວ.

ກະຊວງກະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳຈຶ່ງຕົກລົງໃສ່ຊື່
ໃຫ້ສະຖານທີ່ ທີ່ກ່າວມານີ້ວ່າ : " ປະຕູໄຊ " ນັບແຕ່ນີ້

ອອກຮ່າງການນີ້ເປັນຕົ້ນໄປ. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ໃສ່ຊື່ວ່າ ປະຕູໄຊ
ເນື່ອງຈາກວ່າ ຮູບລັກສະນະຂອງສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນແມ່ນປະຕູໄຊຄື
ຊາວໂລກເຂົາເຄີຍສ້າງມາ. ພິເສດສະຖານທີ່ແຫ່ງນີ້ໄດ້ເປັນປະ
ຕູຜ່ານໄປເຕົ້າໂຮມແຫ່ງຂະບວນກັນຢູ່ເດີນພະທາດຫຼວງ ເພື່ອ
ຍຶດອຳນາດໃນວັນທີ 23/8/1975 ຂອງຊາວນະຄອນຫຼວງ
ວຽງຈັນ ແລະ ທັງເປັນປະຕູຜ່ານຂອງຊາວນະຄອນຫຼວງວຽງ
ຈັນ ແລະ ຕົວແທນຂອງເຂດແຂວງຕ່າງໆ ໃນທົ່ວປະເທດໄປ
ເຕົ້າໂຮມກັນຢູ່ເດີນພະທາດຫຼວງເພື່ອສະເຫຼີມສະຫຼອງໄຊຊະນະ
ຂອງການຍຶດອຳນາດໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ສະຖາປະນາສາທາ
ລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຂຶ້ນຢ່າງມີໄຊນັບແຕ່
ວັນທີ 2 ທັນວາ 1975 ເປັນຕົ້ນມາ.

ດ້ວຍເຫດນີ້ຈຶ່ງຮ່າງມາຍັງບັນດາກະຊວງ, ອົງການທຽບ
ເທົ່າກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນ, ແຂວງຕ່າງໆ ແລະເຂດພິເສດ
ໃນທົ່ວປະເທດຈຶ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ເສີຍແຜ່ໃຫ້ພະນັກງານ – ລັດ
ຖະກອນ, ທະຫານ, ຕຳຫຼວດ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ໃນຂົງເຂດ
ຫຼື ທ້ອງຖິ່ນຕົນໄດ້ຮັບຊາບຢ່າງທົ່ວເຖິງຕາມນີ້ດ້ວຍ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 ພຶດສະພາ 1995

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວແລະວັດທະນະທຳ.

ຈະຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວທຸກວັນນີ້, ສະພາບ
ເພດຊົງ, ຊວດຊົງ, ລວດລາຍ, ລາຍດອກປະດັບປະດາ ແລະ
ອື່ນໆ, ເມື່ອເບິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຈາກພາຍນອກກໍ່ເຫັນໄດ້ຄືວ່າແລ້ວ
ເສັດລຽບລ້ອຍໄປແລ້ວ, ເປັນອະນຸສອນສະຖານປາກົດແກ່ຕາຜູ້
ຊົມ ແລະ ນັກທ່ອງທ່ຽວຢ່າງອົງອາດທະນົງສີ, ວົງດງາມເປັນ
ເອກະລັກຂອງລາວ, ຈະຫາບ່ອນອື່ນໃດມາປຽບປານໄດ້ຍາກ.
ກາຍເປັນຄ້າຍຄືດວງມະນີອີກດວງໜຶ່ງ ເອ້ປະດັບປະດານະຄອນ
ທານີແຫ່ງນີ້, ບໍ່ນ້ອຍໜ້າຕໍ່າຕາແກ່ນະຄອນຫຼວງອື່ນໃດໃນຊົນ
ໂລກສ່ວນນີ້, ເປັນຂອງຂວັນເປັນມໍລະດົກສືບຕໍ່ໄປ.

ແລະແຕ່ປີ 1969 ເປັນຕົ້ນມາ ການເດີນຂະບວນສວນ
ສະໜາມເປັນທາງການເນື່ອງໃນວັນບຸນຕ່າງໆ ໃຕ້ລະບອບລາ
ຊາທິປະໄຕສະໄໝນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ແຫ່ແຫນເປັນແຖວຍາວຍືດລອດ
ກ້ອງປະຕູໄຊແຫ່ງນີ້ໄປ ແລະ ດັ່ງແຈ້ງການຂອງທ່ານລັດຖະ
ມົນຕີຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳໄດ້ກ່າວໄວ້, ຂະບວນ
ມວນຊົນເພື່ອຍຶດອຳນາດຢູ່ວຽງຈັນໃນວັນທີ 23/8/1975, ຂະ
ບວນຊາວນະຄອນວຽງຈັນ ແລະ ຕົວແທນປະຊາຊົນເຂດ
ແຂວງຕ່າງໆ ທົ່ວປະເທດເພື່ອສະຫຼອງໄຊຊະນະແຫ່ງການສະ
ຖາປະນາ ສ.ປ.ປ.ລາວ ກໍ່ລ້ວນແຕ່ໄດ້ເດີນຜ່ານປະຕູໄຊນີ້ໄປ.
ຈົນມາຮອດປີ 1976 ການສວນສະໜາມຈຶ່ງປ່ຽນບ່ອນໄປກະທຳ
ຢູ່ເດີນທາດຫຼວງ ຕໍ່ໜ້າອະນຸສາວະລີນັກຮົບນິລະນາມແຫ່ງໃໝ່
ທີ່ພັກ ແລະ ລັດເຮົາໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ.

ປະຕູໄຊກາຍເປັນສູນທ່ອງທ່ຽວຢັ້ງມຊົມ ອີກແຫ່ງໜຶ່ງຂອງ

ລາວ, ດູດດິງເອົາລາຍໄດ້ເຂົ້າປະເທດໄດ້ສ່ວນໜຶ່ງ. ນັກທ່ອງ
ທ່ຽວ, ກ່ອນຈະເຂົ້າເຖິງພະທາດຫຼວງ ແລະ ອະນຸສາວະລີພະ
ບາດສົມເດັດພະເຈົ້າໄຊເຊດຖາມະຫາລາຊາ ທີ່ເດີນທາງຂ້າມ
ຂົວແມ່ນ້ຳຂອງມາ, ທຸກຄົນແມ່ນໄດ້ແວະຊົມປະຕູໄຊຢ່າງອີ່ມ
ໃຈກ່ອນ, ແລ້ວຈຶ່ງເດີນໜ້າກາຍໄປສູ່ພະທາດຫຼວງ. ຮູບແລະກິຕິ
ສັກຂອງປະຕູໄຊໄດ້ແຜ່ກະຈາຍໄປກວ້າງຂວາງທົ່ວໂລກ, ເປັນກຽດ
ແລະສັກສີຂອງມະຫາຊົນຊາວລາວທຸກຄົນ ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງລວມ
ກັນໄປແລ້ວ. ແມ່ນຄວາມພາກພູມໃຈ ແລະ ຊື່ນຊົມອວດອົ່ງຊົງ
ສີຂອງລາວເຮົາທຸກຄົນ.

ພາກທີ IV

ທັດສະນະຂອງຕ່າງປະເທດຕໍ່ປະຕູໄຊ

ກ່ອນອື່ນໝົດຂໍອະນຸຍາດເຊີນເອົາວາທະໂວຫານ ຂອງນັກ
ການເມືອງສຳຄັນຜູ້ໜຶ່ງຂອງປະເທດໄທມາອ້າງ. ທ່ານຜູ້ນັ້ນໃນ
ການເປັນນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ໄດ້ເດີນທາງມາຢ້ຽມຢາມສັນທະ
ວະໄມຕີລາຊະອານາຈັກລາວເມື່ອກ່ອນຢ່າງເປັນທາງການ. ເມື່ອ
ກັບຄືນໄປເຖິງກຸງເທບມະຫານະຄອນ, ໄດ້ຂຽນບົດຄວາມຊົມເຊີຍ
ຍິ້ມປະຕູໄຊຂອງລາວລົງໃນໜັງສືພິມ " ໄທລັດ " ວ່າ :
" ອານຸສາວະລີປະຕູໄຊທີ່ວຽງຈັນ ເປັນໜຶ່ງບໍ່ມີສອງໃນພາກຕາ
ເວັນອອກສ່ຽງເໜືອຂອງເອເຊຍ ". ເປັນການຕີລາຄາສູງຍິ່ງໃຫ້
ແກ່ອານຸສາວະລີເທື່ອນີ້, ເປັນການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນເດັ່ນແກ່
ສະຖາປັດຕະຍະສິນລາວ, ເປັນການໃຫ້ກຽດຍິ້ມແກ່ຜູ້ລິເລີ່ມ
ອອກແບບ ແລະ ຜູ້ກໍ່ສ້າງ ແລະ ແກ່ລາວທັງຊາດທີ່ໜ້າພາກ
ພູມໃຈ.

ຕໍ່ຈາກນັ້ນ, ຂໍຖອດເອົາບົດຂຽນບາງຕອນຂອງນັກຂຽນອັງກິດ
ແລະ ອາເມລິກັນ ຈາກໜັງສືພິມ " ຊັນເດມາກາຊິນ " (ຂອງ
" ບັງກອກໂປສຕ໌ " ໜຶ່ງ 28, ເລກທີ 53, ອອກວັນທີ 23
ກຸມພາ 1969) ມາໃຫ້ອ່ານດັ່ງນີ້ :

- " ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແຕ່ລະຊາດກໍຕ້ອງມີອານຸສອນ
ສະຖານຂອງຕົນເອງໄວ້ສະກົດເຕືອນໃຈ ແລະ ອານຸສາວະລີ

ປະຕູໄຊທີ່ອຸທິດແກ່ຜູ້ທີ່ເສຍສະລະຊີວິດແຫ່ງນີ້.... ກໍ່ມີຂຶ້ນແລ້ວ
ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເພື່ອສະກົດສະກຽນຢູ່ຢືນນານສືບໄປ,
ແມ່ນວ່າຄົນທັງຫຼາຍຈະມັກ ຫຼື ບໍ່ມັກມັນກໍ່ຕາມ " .

- " ເວົ້າໃນຂັ້ນພື້ນຖານ ການສານປະສົມເອົາລົງລາຍ
ລາວເຂົ້າກັບລາຍລົງຕ່າງປະເທດຄັ້ງນີ້ ກໍ່ໄດ້ທຳໃຫ້ໂຄງສ້າງອະນຸ
ສາວະລີນີ້ມີຄວາມງາມເປັນສະເໝີ, ທີ່ລ່ວງເກີນກາຍຄົນອື່ນ
ແນວໃດແນວໜຶ່ງຢູ່ ແລະ ກໍ່ສະທ້ອນໄດ້ຢ່າງກົກຕ້ອງຄັກແນ່ນອນ
ໃຫ້ເຫັນການສັງເຄາະເຂົ້າກັນໄດ້ ຂອງບັນດາທາດແທ້ຕ່າງປະ
ເທດກັບທາດແທ້ດັ່ງເດີມຂອງທ້ອງຖິ່ນພື້ນເມືອງລາວ ຊຶ່ງຜູ້ໃດກໍ່
ເຫັນປະຈັກແກ່ສາຍຕາຢູ່ແລ້ວໃນການວິວັດວັດທະນາທຳ ຂອງ
ລາວສະໄໝນີ້. ການສັງເຄາະເຂົ້າກັນນີ້ ຫາກແມ່ນຈະຍັງບໍ່
ອາດຮາບຮຽບນີ້ມນວນດີເທື່ອ, ແຕ່ຢາກເວົ້າຢ່າງມີຄວາມຫວັງ
ວ່າອັນວ່າການສຸກຕົງຕັນເຕັມນັ້ນ ກໍ່ຍອມຈະເກີດຂຶ້ນລຸນຫຼັງການ
ແກ່ເຫີມເປັນທຳມະດາ. ໃນທັດສະນະຂອງຂ້າພະເຈົ້າ, ອານຸສາ
ວະລີນີ້ແມ່ນເປັນຂອງຮັບເອົາໄດ້. ມັນໂກກັນຫຼາຍຢ່າງກວ່າບັນ
ດາແບບແຜນຜັງທັງຫຼາຍ ທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງສຳເລັດມາແລ້ວຫຼາຍ
ຕໍ່ຫຼາຍກ່ອນມັນ....

- " ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ອັນສະເໝີຄວາມງາມພິສະ
ດານ ທີ່ເປັນເອກະລັກຄຸນສົມບັດ ຂອງອະນຸສາວະລີແຫ່ງນີ້ອາດ
ສາມາດຂະຫຍາຍຍ້າຍຍັບຂຶ້ນເປັນບັນເຈົດເລີດລອຍໄດ້ ຖ້າຫາກ
ວ່າມັນກົກທາສີແຈ້ງສົດໃສສີໃດສີໜຶ່ງ, ຈະແມ່ນສີຂາວ ຫຼື ບໍ່
ດັ່ງນັ້ນຈະແມ່ນສີປະສົມຂອງບັນດາແວວສີແສງອ່ອນໆ ທີ່ຈະທຳ

ໃຫ້ເກີດຜົນໃຫ້ມັນຄ້າຍຄືກັນກັບເນື້ອຫີນອ່ອນ. ລັກສະນະພາຍ
ນອກແບບສີຂີ້ເຖົ້າຂອງປະທາຍໃນປັດຈຸບັນຂອງມັນ ແມ່ນອີ່ມຄີ່ມ
(ບໍ່ຮຸ່ງເຮືອງເຫຼືອງເຫຼື້ອມປານໃດ) .

- " ການສາມປະສົມຕາເວັນຕົກກັບຕາເວັນອອກເຂົ້າ
ກັນ, ອັນມີທັງຝູງ ທັງລາວ, ທັງເກັກ (ເສົາກົມມົນຄໍ້າໜ້າ
ມຸກເປັນປ່ອງປະຕູສີ່ປ່ອງຈຳນວນ 8 ເສົາ), ທັງອິນເດຍ(ຍອດ
ຊໍຟ້າ 5 ຍອດ ແບບຕາດຊະມາຣາມຫີນອ່ອນ ສີຂາວປອດຢູ່
ນະຄອນນິວເຊດນລີຂອງອິນເດຍ) ອອກມາໃນຮູບໃໝ່ປະຢຸກ,
ວິຈິດພິສະດານອົງເອກ ສວຍງາມ, ທັງສະຫງ່າ, ທັງກ້າວໜ້າ,
ວິວັດ, ວິຈິດສິນ, ແຕກຕ່າງກວ່າທຸກອາຄານທີ່ກໍ່ສ້າງມາ
ກ່ອນໃນເມືອງລາວ " .

ທີ່ອ່ານມາເທິງນີ້ແມ່ນບົດຂຽນຂອງຊາວຕາເວັນຕົກທີ່ຍອມ
ຮັບເອົາຄວາມສຳເລັດ ຂອງສິລະປະປັດຕະຍະກຳທີ່ວິຈິດງົດງາມ.
ເປັນການໃຫ້ກຽດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນລະອຽດເລິກແລບແກ່ຈິນຕະ
ນະການບຸກເບີກ, ລິເລີ່ມຂອງຜູ້ອອກແບບກໍ່ສ້າງທີ່ຊະນະເລີດ,
ຂອງຄວາມສຳເລັດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແລ້ວບໍລິບູນທຸກສ່ວນ.

ຊາວປີຜ່ານໄປ ການກໍ່ສ້າງຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສືບຕໍ່. ແຕ່ທີ່ເຫັນ
ກັບຕາຢູ່ໃຈກາງກະໝົນລ້ານຊ້າງທຸກວັນນີ້ກໍ່ນັບໄດ້ວ່າເປັນສິ່ງປະ
ດັບປະດານະຄອນຫຼວງຂອງລາວໄດ້, ບໍ່ນ້ອຍໜ້າຕຳຕາຜູ້ໃດ,
ກ້າວໜ້າກວ້າງໄກ, ທັນກັບຄວາມຕ້ອງການ, ທັນກັບການເວ
ລາ, ທັນກັບສະພາບແວດລ້ອມຂອງສັງຄົມທີ່ຮຽກຮ້ອງຫາຂອງ
ໃໝ່ທີ່ສວຍສົດງົດງາມ, ວິຈິດພິສະເໝຫາເລື້ອຍໄປ. ບັດນີ້ຊື່ສຽງ,

ຮູບ, ກິຕິສັກຂອງປະຕູໄຊໄດ້ແຜ່ກະຈາຍໄປທົ່ວເມືອງລາວ, ທົ່ວ
ທຸກຂົງເຂດໃກ້ຄຽງ, ທົ່ວໂລກ; ໄດ້ຍົກຄວາມທະນົງອົງອາດ,
ຄວາມພາກພູມໃຈ, ກຽດສັກສີກີກກ້ອງ, ຄວາມວິຈິດງົດງາມມີສະ
ເໝ່ລອຍເລີດໃຫ້ແກ່ທານິນະຄອນວຽງຈັນໄປແລ້ວ.

ການເຂົ້າກັນໄດ້ຢ່າງພິສະດານ ຂອງວິຈິດສິນຕາເວັນຕົກ
ກັບຕາເວັນອອກອັນເປັນຂອງລາວໂດຍສະເພາະ, ການກິນເຂົ້າ
ກັນໄດ້ສະນິດສະໝິມລະຫວ່າງຂອງເກົ່າກັບຂອງໃໝ່, ລະຫວ່າງ
ສະຖາປັດຕະຍະສິນເກົ່າແກ່ດັ້ງເດີມ (ກລາດສິກ) ກັບສະຖາ
ປັດຕະຍະສິນວິທະຍາສາດທັນສະໄໝ ລ້ວນແຕ່ແມ່ນຫຼັກການ
ພິສູດສາທິດໃຫ້ເຫັນໄດ້ແຈ້ງຄວາມສາມາດ ຂອງຈິນຕະນາການ
ອັນເປັນພອນສະຫວັນຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າການລິເລີ່ມອອກຫົວຄິດປະ
ດິດສ້າງປະຕູໄຊແຫ່ງນີ້.

ບໍ່ງ່າຍປານໃດທີ່ຊາວຕາເວັນຕົກຈະຍອມຮັບນັບຖືເອົາ ສິ່ງ
ໃດສິ່ງໜຶ່ງເທິດທູນໄວ້ສູງກວ່າສິ່ງໜຶ່ງສິ່ງໃດທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າສ້າງ
ສຳເລັດ. ນອກຈາກນັ້ນ ຜູ້ນຳຄົນສຳຄັນຜູ້ໜຶ່ງຂອງປະເທດຂ້າງ
ຄຽງຊ້າຍໄດ້ຂຽນຂໍ້ຄວາມລົງໃນໜ້າໜຶ່ງສື່ພິມ ຍອມມອບຄວາມ
ສຳຄັນ ແລະ ຄວາມວິຈິດມີສະເໝ່ລອຍເດັ່ນຂອງປະຕູໄຊດ້ວຍ
ຄວາມເວົ້າອັນມີຄວາມເລິກເລບວ່າ : " ແມ່ນໜຶ່ງບໍ່ມີສອງໃນ
ເອເຊຍຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ". ແປວ່າເດັ່ນກວ່າເພິ່ນບໍ່ມີບ່ອນ
ໃດປຽບປານລື່ນກາຍໄດ້.

ນັ້ນແມ່ນຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະຄວາມຄິດເຫັນຂອງຊາວຕ່າງ
ປະເທດທີ່ເຊື່ອໃຫ້ກຽດເລີດລອຍແກ່ປະຕູໄຊຂອງປະເທດເຮົາ.

ພາກທີ V

ປະຕູໄຊເຜ່ນສົມບັດຂອງທົ່ວປວງຊົນ

ບັດນີ້ຫັນມາຫາລາວ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງປະຕູໄຊລວມກັນທັງ ຊາດ. ເຜ່ນນອນຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ, ໃນການເປັນເຈົ້າຂອງນັ້ນ ຍ່ອມມີຄວາມຮູ້ສຶກມີຄວາມຄິດຕ່າງໄປຈາກຊາວຕ່າງປະເທດ ຜູ້ບໍ່ ເປັນເຈົ້າຂອງ. ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຄວາມຄິດຂອງລາວຍ່ອມຝັງ ໃນໜັກແໜ້ນເລິກເຊິ່ງ, ປະດັບດ້ວຍຄວາມເອກອ້າງທະນົງໃຈ, ຄວາມພາກພູມອວດອົ່ງໃນໄຊຊະນະອັນເລີດລອຍ ຂອງສະຖາປັດ ຕະຍະສິນລາວ, ຊຶ່ງຊາວຕາເວັນຕົກຍອມຮັບ ແລະ ຍິນຍາຢ່າງ ອິດສະລະເສລີເຖິງຂັ້ນຂຽນເປັນຂ່າວລົງໜັງສືພິມ ສະບັບພິເສດ ດ້ວຍອັກສອນສີເດງເຕັມໜ້າ.

ໜັງສືນິຕະຍະສານລາວທຸກສະບັບ ໂດຍສະເພາະກໍ່ເຜ່ນ ໜັງສືໂຄສະນາຫາປະໂຫຍດ ແລະ ສິ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວຕ່າງ ໄດ້ກ່າຍຮູບເອົາປະຕູໄຊໃນລັກສະນະທິດທາງຕ່າງໆ ລົງໃສ່ໜ້າ ກະດາດປະດັບສີທຳມະຊາດວິຈິດງົດງາມ ຫຼື ແຕ້ມຮູບເປັນສະ ເໝືອນຊັກຊວນນັກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າມາຫຼວງຫຼາຍ. ໂທລະພາບທຸກຊ່ອງ ຂອງລາວໄດ້ເລືອກເອົາຮູບປະຕູໄຊ ກັດຈາກຮູບພະທາດຫຼວງຂອງ ລາວເຮົາເພື່ອໃຊ້ໃນລາຍການນັ້ນໆນີ້ເປັນປະຈຳວັນ.

ຊ່າງພາບອາຊີບ ແລະ ສະໜັກຫຼິ້ນຕ່າງພາກັນກ່າຍພາບ ກ່າຍວິດີໂອເອົາໄປຂາຍ ຫຼື ເປັນທີ່ລະລຶກສະເພາະຕົນ ແຜ່ກະ ຈາຍໄປທົ່ວທຸກສາລະທິດ.

ຝ່າຍສີລະປະວັດທະນະທຳ ແລະ ວັດກຸບູຮານຂອງກະ
ເຊີງນະຄອນວຽງຈັນທີ່ຂຶ້ນສັງກັດກະຊວງກະເຊີງຂ່າວແລະວັດ
ທະນະທຳກໍ່ບໍ່ໄດ້ລົດລະຕິດຕາມຮັກສາບູລະນະປ້ອງກັນ ປະຕູໄຊ
ໃຫ້ປອດໄພກ້າວໜ້າ ເປັນສົມບັດອັນລ້ຳເລີດຂອງຊາດສືບໄປ. ໄດ້
ປູກຫຍ້າພັນຍີ່ປຸ່ນເປັນສະໜາມຫຍ້າ, ໄດ້ປູກຕົ້ນໄມ້ ແລະດອກ
ໄມ້ປະດັບຮອບດ້ານຂຽວສີສົດທຳມະຊາດຫຼາຍຫຼາກ, ໄດ້ຮັກສາ
ຄວາມສະອາດເຮັດອະນະໄມປະຈຳວັນ ມີພະນັກງານຮັບຜິດ
ຊອບລະບຽບການຢັ້ງມຊົມ, ຂາຍເຄື່ອງຂາຍຂອງທີ່ລະລຶກ ແລະ
ເຄື່ອງຂອງຕ່າງໆ, ບໍລິການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງ
ເຮືອຢັ້ງມຊົມ.

ບັດນີ້ປະຕູໄຊ ໄດ້ຜ່ານກາລະເວລາມາໄດ້ສາມສິບຫ້າປີ.
ເຖິງແມ່ນຈະຍັງບໍ່ແລ້ວເສັດລຽບລ້ອຍທຸກພາກສ່ວນ ແຕ່ກໍ່ຄ້າຍຄື
ແລ້ວເສັດ..... ແລະ ໄດ້ຕັ້ງຕະຫຼາດຊານສະຫງ່າຢູ່ໃນກະ
ໜົນລ້ານຊ້າງ, ສິ້ນໜຶ່ງມີຫໍຄຳ, ອີກສິ້ນໜຶ່ງທາງທິດຕາເວັນ
ອອກ ມີພະທາດຫຼວງອັນເລື່ອງລື, ເຮັດໃຫ້ກະໜົນລ້ານຊ້າງ
ຄ້າຍຄືກະໜົນ " ຊັງເອລີເຊ " ແຫ່ງກຸງປາຣີ ອັນລືຊາປາກົດ.
ນັກຂຽນບາງຄົນຂຽນວ່າ : " ແມ່ນຍ້າຍເອົາກະໜົນ " ຊັງເອ
ລີເຊ " ແຫ່ງກຸງປາຣີ ມາໄວ້ວຽງຈັນ. " ບາງຄົນຂຽນວ່າ :
" ແມ່ນອາກເດິຕຣີຢອມຟ ແຫ່ງວຽງຈັນ ບໍ່ແມ່ນຢູ່ປາຣີ ".

ປະຕູໄຊ ໄດ້ເປັນອະນຸສອນສະຖານປັດຕະຍະສິນ, ຄ້າຍຄື
ອັນປະມະນິດວຽງໜຶ່ງປະດັບນະຄອນຫຼວງ ຂອງລາວຢູ່ນະບັດນີ້.
ເປັນໄປໄດ້ທີ່ອະນຸສອນສະຖານແຫ່ງນີ້, ໃນບາງຄັ້ງຄາວ, ອາດ

ຊວນໃຫ້ລຳລິກເຖິງອາດິດຕະການ, ປາງສະໄໝພະເຈົ້າຂຸນບູ
ລົມລາຊາທິຣາດ ແຫ່ງໜ່ວຍກໍສັດຕຶນຕະກູນຂອງລາວພະອົງໜຶ່ງ
(ພະອົງມີໂອລົດ 7 ອົງ - ໄດ້ໃຫ້ໂອລົດທັງ 7 ດີມນ້ຳສັດ
ສາບານໃຫ້ມີຄວາມຊື່ສັດຕໍ່ກັນທັງ 7 ອົງ) ແລະ ປາງສະ
ໄໝພະເຈົ້າຟ້າງື່ມມະຫາລາດ ແລະ ອື່ນໆ ອີກຫຼາຍສະ
ໄໝສືບຕໍ່ກັນມາທີ່ມີວິລະກຳອົງອາດກ້າຫານ, ເສຍສະຫຼະຊີວິດ
ເພື່ອຊາດ ເພື່ອກູ້ເອກະລາດຂອງຊາດລາວໃຫ້ຢູ່ລອດປອດໄພ.

ເປັນໄປໄດ້ທີ່ດວງວິນຍານອັນກ້າກັນຂອງມະຫາວິລະບູລຸດ
ຜູ້ມີພະຄຸນຍິ່ງໃຫຍ່ລ້ຳເລີດ ແລະ ມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດແພງເຊື້ອອັນ
ສູງສິ່ງເຫຼົ່ານັ້ນຈະມາສັງລວມກັນຢູ່ນະອະນຸສອນສະຖານແຫ່ງ
ນີ້ ເພື່ອບັນຊາກະຊິບສິ່ງລູກລາວຢູ່ນີ້ ໃຫ້ມີສະຕິສ້າງສາມັກຄີ
ຮັກຫໍ່ຊື່ສັດຕໍ່ກັນ ລຳລິກເຖິງນ້ຳສັດສາບານຂອງພໍ່ຂຸນບູລົມລາຊາ
ມະຫາລາດທີ່ເຂດຢາ, ໃຫ້ປະຣັບປະຣອງປ້ອງກັນໃຫ້ ປວງຊົນ
ລາວທຸກເຜົ່າ ຢູ່ເປັນລາວລວມກັນບໍ່ແບ່ງແຍກແຕກກັນ, ບໍ່ທໍ
ລະຍົດຫັກຫຼັງລາວດ້ວຍກັນ, ບໍ່ຄົບຄິດກັບຄົນຕ່າງດ້າວທ້າວຕ່າງ
ແດນຂາຍຄວາມລັບ, ດັບສູນສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ບໍ່
ຂາຍຊາດບໍ່ທຳລາຍຊາດ, ບໍ່ລັບສິນບາດຄາດສິນບິນບໍ່ສັລາດບັງ
ຫຼວງ, ບໍ່ຍັກຍອກສີ່ໂກງຊັບສິມບັດຂອງຊາດ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນ;
ໃຫ້ພໍ່ແມ່ລູກຫຼານລາວທຸກເຜົ່າແຕ່ເໝືອເຖິງໃຕ້ແຕ່ກ້ຳຕາເວັນ
ອອກເຖິງກ້ຳຕາເວັນຕົກ ສຳນຶກຝັງໃຈສະເໝີວ່າປະເທດຊາດ
ລາວເຮົາຈະໝັ້ນຄົງຮັ່ງມີ, ກ້າວໜ້າສີວິໄລ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ,
ປະຊາຊົນລາວ ຈະມີຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ຜາ

ສຸກໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອລາວທັງຜອງມີຈິດໃຈຮັກຊາດ ເອກະລາດ ແລະ ກ້າວໜ້າ; ຕັດສິນໃຈຮ່ຳຮຽນສືບທອດເອົາມູນເຊື້ອດີເດັ່ນຂອງບັນ ພະບູລຸດ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ກ້າວໜ້າເລີດລອຍຂອງຊາດ, ໄຝ່ສະ ແຫວງສຶກສາເພີ່ມພູນຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ແລະ ຂະຫຍັນ ດູໜັ່ນພາກພຽນອອກແຮງງານມັນສະໝອງ ແລະ ຮ່າງກາຍ ເພື່ອພັດທະນາວຽກງານ ແລະ ການຜະລິດ, ຮູ້ເສຍສະລະແຮງ ກາຍ ແຮງໃຈ ແລະ ຊັບສິນ ຕະຫຼອດເຖິງຊີວິດຂອງຕົນເອງ ຫາກຈຳເປັນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດອັນສູງສົ່ງຂອງປະເທດຊາດ, ຂອງ ຄວາມກ້າວໜ້າເປັນທຳ ແລະ ຂອງພາລະກິດສ້າງສາພັດທະ ນາເສດຖະກິດສັງຄົມ. ໃຫ້ປະເທດຊາດລາວເຮົາ, ປະຊາຊົນບັນ ດາເຜົ່າເຮົາກ້າວຂຶ້ນທຽມທັນອາລິຍະປະເທດ.

ສະເພາະຜູ້ເປັນພະນັກງານລັດຖະກອນທີ່ກິນເງິນເດືອນທີ່ ໄດ້ຈາກປະຊາຊົນນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງປະພຶດຕົນໃຫ້ກົກຕ້ອງຕາມພາລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ພັກລັດມອບໝາຍໃຫ້ ກ່າວຄືຕ້ອງບໍລິສຸດໃຈ ນັບຖື ແລະ ປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍຂອງຊາດຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ຍືດໝັ້ນ ໜຽວແໜ້ນໃນແນວທາງການນຳພາຂອງພັກ ແລະ ລັດເຮົາ, ຮັບໃຊ້ບໍລິການໃຫ້ປະໂຫຍດ ໃຫ້ຄວາມສະດວກແກ່ປະຊາຊົນ, ຫາກບໍ່ແມ່ນເພື່ອເປັນນາຍເປັນອາຍາສິດ ໃຊ້ອຳນາດອິດທິພົນ ກົດຂັກນິບເຕັ້ງປະຊາຊົນ, ບໍ່ແມ່ນເພື່ອປ້ອນຫຼັງກັບຄືນມາໂກງກິນ ປະຊາຊົນຊ້ຳອີກຕໍ່ໜຶ່ງ ແລະ ອື່ນໆອີກທີ່ເປັນການຜິນຕ້ານຕໍ່ ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນສັກກະລະສູງສົ່ງ ຂອງຊາດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ.

ສຽງກະຊິບສັ່ງຈາກວິນຍານເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງບັນຊາໃຫ້
ລາວເປັນລາວ ມີສາມັກຄີ ເພື່ອສ້າງສາພັດທະນາຮອບດ້ານ
ໃຫ້ຊາດລາວກ້າວໜ້າສີວິໄລ ວັດທະນາຖາວອນ - ເປັນບ່ອນ
ຢູ່ອາໄສທີ່ໃຫ້ຄວາມຮົ່ມເຢັນເປັນສຸກຢູ່ດີກິນດີຕະຫຼອດໄປ.

ປະຕູໄຊ ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນອະນຸສອນສະຖາປັດຕະຍະສິນ
ທາງວັດຖຸອັນວິຈິດລອຍເລີດທີ່ນັ້ນ ຫາກຍັງແມ່ນອະນຸສອນສະ
ຖາບັນແຫ່ງອາລິຍະຍານອັນລ້ຳເລີດປະເສີດສິນອີກດ້ວຍ.

ປະຕູໄຊ ຈຶ່ງບໍ່ແມ່ນມີໄວ້ສະເພາະເພື່ອໃຫ້ຊາດລາວຊື່ນ
ຊົມພາກພູມໃນຄວາມງາມສະຫງ່າອົງອາດ ຂອງມັນເທົ່ານັ້ນ,
ຫາກຍັງເພື່ອສະກິດເຕືອນໃຈຄົນລາວທຸກຜູ້ທີ່ທັງຜອງໃຫ້ຈາລຶກ
ເຖິງແລະສືບທອດຢ່າງດີເລີດ ເອົາມູນເຊື້ອທີ່ຍອດຢຶ່ງຂອງບັນພະ
ບູລຸດ, ມະຫາວິລະບູລຸດ ແລະ ວິລະຊົນຂອງລາວເຮົາບັນດາ
ຜູ້ທີ່ໄດ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີອັນເລີດລ້ຳ ໃນປະຫວັດສາດແຫ່ງ
ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດລາວ
ອັນສຸດແສນສັກກະລະຂອງພວກເຮົາ.

ຢ່າງໃດກໍ່ດີບັດນີ້ ປະຕູໄຊ ໄດ້ຢືນຢູ່ຕໍ່ໜ້າພວກເຮົາແລ້ວ,
ປະດັບດ້ວຍກຽດຕິສັກ - ສັກສິກວ້າງໄກ, ດ້ວຍຄວາມສະຫງ່າວິ
ຈິດພາກພູມບັນເຈີດເລີດລອຍ ມີສະເໝ່ພິສະດານດູດດຶງໂນ້ມ
ນ້ຳວິຈິດໃຈໃຫ້ນິຍົມຊົມຊອບດີໃຈ, ເຊີດຊູສໍລະເສີນ, ມີທະນົງອົງ
ອາດເອກອ້າງ, ໄດ້ເກີດ, ໄດ້ເປັນລິຂະສິດຂອງລາວແລ້ວທຸກຄົນ.
ຈຶ່ງພາກພູມພໍໃຈ, ເຕັມໃຈສະອອນສະອັນລວມກັນທຸກຄົນເກີດ!

ປະຕູໄຊຍານນຸສະຕິ

	ປະຕູໄຊຍິນໝັ້ນ	ເທຍລະຄາຄົງທິບ
	ຍໍຍິນກຽດຊື່ກອງ	ກວມພື້ນແຜ່ນທະພິ
ເອ້ອວດ	ດ້ວຍບາລະມິມຸງ	ພາກພູມທະນົງເອ້
	ທຸງວົງເດືອນໄດ	ຍອດຊໍ່ສະເຫຼີມສີ
	ຍົດມາກມີມູນມາ	ແກ່ນສະເໝຫອມເຮົາ
	ນ້າວນ່ວງຈິດໃຈໃຫ້	ໃສສີສະອອນຍິງ
	ວິລະກຳກາດກ້າວ	ຫານຫ້າວຜາບມານ
ຊານໄຊ	ດິນລາວລວມໄດ້	ປິຕຸພູມຫຸ້ມຮໍ່
ຮໍ່ຮັກສາ	ເອກະລາດໄດ້	ທະນົງໝັ້ນຢູ່ຍິນ

ຕື້ນເກີດ ! ລຸກເກີດ ! ຊາວລາວ
 ກ້າວບິນບຸກໄປ ຊິງໄຊໄດ້ໃໝ່ ໃຫຍ່ຍິງວັດທະນາ
 ຊາດຈະເຮືອງ ເມືອງຈະຮຸ່ງ ຍ້ອນລາວນັ້ນຕື້ນຕົວ ແຜ່ນນາ

ທ່ານ ທຳ ໄຊຍະສິດເສນາ

ອະນຸຍາດພິມເລກທີ 018/ ພຫປ, 201295

ວັນທີ 20/12/1995

ພິມທີ່ວິສາຫະກິດການພິມຈຳໜ່າຍສຶກສາ

ພິມຄັ້ງທີ 1 ຈຳນວນ 5000 ຫົວ

ສະຫງວນລິກຂະສິດ

